Yalçın Tosun

Anne, Baba ve Diğer Ölümcül Şeyler

ÖYKÜ

YKY

ANNE, BABA VE DİĞER ÖLÜMCÜL ŞEYLER

Yalçın Tosun (Ankara, 1977) Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı üniversitede Özel Hukuk Doktorasını tamamladı. İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışıyor.
Öyküleri *AdamÖykü*, *NotosÖykü* ve *Kitap-lık* dergilerinde yayımlandı.

YALÇIN TOSUN

Anne, Baba ve Diğer Ölümcül Şeyler

Öykü

YKY
İSTANBUL

Yapı Kredi Yayınları - 3006
Edebiyat - 899

Anne, Baba ve Diğer Ölümcül Şeyler / Yalçın Tosun

Kitap editörü: Murat Yalçın
Düzelti: Filiz Özkan

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Haramidere - Avcılar / İstanbul

1. baskı: İstanbul, Kasım 2009
ISBN 978-975-08-1698-7

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2009
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No. 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

İÇİNDEKİLER

Aterina • 9
Kereviz • 14
Ölüler Uzar • 20
Kıpırtılı Bir Yorgan • 23
Sinema • 28
Kale Direği • 32
Pasta • 39
Aynada • 42
Apollon • 47
Mola • 51
Her Şey Tarih Oluyor • 55
Sahi, Neydi Adı? • 59
Rüyamda Macide'yi Gördüm • 63
Koku • 67
Parkta • 72
Unutmabeni Çiçekleri • 80

"Senin için kendi ailen kadar, kendi odan kadar,
kendi geçmişin kadar tehlikeli bir şey yoktur."

Dünya Nimetleri, André Gide

Aterina

Babaannemin günlüğünü bulduğumda ne yalan söyleyeyim, çok da heyecanlanmamıştım. Öleli daha üç gün olmuştu. Annemle ondan kalanları düzenlerken kimseleri yanma yaklaştırmadığı komodinin, anahtarını bulamadığımız için kırarak açtığımız çekmecesinde o eski defteri öylece yatarken bulduk. Siyah bir deriyle kaplanmış bu defterin sayfalarını şöyle bir çevirdiğimde, bazı cümleleri Fransızca yazılmış günlük sayfalarıyla karşılaştım ve defteri bir kenara bıraktım. Aklım babaannemin zümrüt broşundaydı. Hiç görmediğim ama herkesin bahsettiği, babasının hediyesi olan broş.

Tüm aramalarımıza rağmen broşu bulamadık. Bir sürü kehribar kolye. Hepsi bu. Neden bu kadar kolye almış, neden bunları bize hiç göstermemiş diye düşünürken sıkıldık ve aramayı bıraktık. Annem giysileri toplayıp dağıttı. Nem kokan tüm eşyayı da eskiciye verdik. Defteri çıkarken yanıma aldım.

Eve döndüğümüzde babam, elinde bulmacasıyla koltuğuna yayılmıştı. Annem hep yaptığı gibi dokundurdu babama:

"Ah Mesut, tam adını bulmuşsun. Hiçbir şey mutluluğunu bozamaz değil mi? Sanki benim annemdi. Biraz da sen ilgilensen ya şu işlerle."

Babamın gözlerinden hiç görmediğim bir bakış geçti. Annem anında sustu.

O gece garip bir rüya gördüm. Babamla, güneşli bir günde çarşıda dolaşıyorduk. O, hiç görmediğim kadar genç, takım elbiseler

içinde. Bense onun elinden tutmuşum, yürüyoruz. Bir an geçiyor. Hastane odasında, doğum sancıları içindeyim. Nasıl sonsuz bir acıma hissi. Elime bir oğlan çocuğu veriyorlar. Bense delirip bağırmaya başlıyorum: "Aynı o, aynı o." Oğlanın yüzü babam. Hem de sakallı, bıyıklı. Babamı doğuruyorum rüyamda. Çok daha yaşlı halini hatta. Buruş buruş olmuş bir yüz; bebeklikten değil ama, yaşlılıktan.

Sabah kendime gelmem kolay olmuyor. Okula gitmek için hemen evden çıkıyorum. Aklımda babaannemin zümrüt broşu ve gördüğüm garip rüya dolanıp duruyor. Yiyecek bir şeyler almak için kantine gidiyorum ve çantamda cüzdanımı ararken babaannemin kara kaplı defteriyle karşılaşıyorum.

Bir merak düşüyor içime, okuyorum.

> 11 Haziran
> Bugün bir kolye daha aldım Sirkeci'den. Bununla on üç oldu. Uğursuz sayı. Keşke bir tane daha alsaydım. Adı Marko imiş, babası seslenirken duydum. Kocaman kara gözleri var. Bana pek bakmıyor sanki. Anlamış mıdır acaba? Bir insan neden durmadan kehribar kolye alır ki? Dokundu mu parmağıma paketi verirken, bana mı öyle geldi yoksa?
> Bugün kırk iki gün oldu. Babam bir aydır Nis'te. Bugün yarın gelir. Belki bir mucize olur da gelemez. Titanik bile batmamış mı? Ama Akdeniz'de ne gezer buzdağı.

> 25 Ağustos
> Pazar öğleden sonra ben aceleyle Necla'lara gidiyorken çarpıştık. Biraz üstüme geldi aslında, çok doğal bir çarpışma sayılmazdı. Parlayan, sihirli bir zamandı. Sanırım kiliseden çıkıyordu. Şaşkın bir gülümseme vardı dudaklarında. Hiç durmadım. Bu bol giysilerin içinde ve bu şişmiş yüzle beni tanıması bir mucize. Ama sürekli kehribar kolye alan bu kızı tanıdı işte. Gülümsemesi ele verdi onu da. Esmer yüzünde beyaz dişleriyle, bir erkekti. Cebime bir mektup koymuş, eli de çabuk.

Bebek büyümeye başladı karnımda ya da bana öyle geliyor.

27 Ağustos
Akşam babama bebeği söyledim. Kıllarla dolu yüzünde herhangi bir dalgalanma oldu mu anlamadım. "Bakarız bir çaresine" dedi babacanlığını zorlamadan. Bakarmışız çaresine, öyle dedi. Necla'yla ağladık. Bazen babamı öldürme planları yapıp vakit geçiriyoruz Necla'yla. O aç köpeklere verelim diyor. Ben türlü zehirler sayıyorum kendimce. Sonra uzun uzun ağlıyoruz birbirimize sarılarak. Necla da olmasa...

1 Eylül
Mektubuna cevap verdim. İçine babamın Fransa'dan getirdiği parfümden damlattım. Ucunu da yaktım mektubun. Bunları yaparken karnımdaki bebeğin var olmadığını hayal ediyorum. Babamın aslında babam olmadığını, beni kaçırıp bir adada hapsetmiş bir korsanbaşı olduğunu düşünüyorum. Marko ise tek gözlü ama iyi kalpli korsan. Beni kurtarması için her şeyimi vereceğim kara gözlü, cesur, sevecen korsanım benim.

3 Eylül
Üşüyerek sokuldum. Kokusu burnumda. Çıkarınca belime sıkı sıkı sardığım çaputları, anladı gebeliğimi. Bebekle ilgili hiçbir şey sormadı. Sigarasından uzun uzun nefesler çekti sadece. Birden "Kaçalım" dedi. Kaçmak... Neden hep kaçar zor durumdaki sevgililer. Ya da neden korkar hep birisi. Ama korkmadık (mı?) ikimiz de. Kaçmaya karar verdik. Zümrüt broşumu satıp yol parası yapacağız. Biraz da onun birikmişi varmış köşede. İtalya'ya götürecekmiş beni, büyükbabasının yanma. Orada birlikte balıkçılık yapacaklarmış. Bir müddet onun evinde oturacakmışız, sonra kendi odamızı kiralayabilirmişiz. Hem İtalyanca çok zor bir dil de değilmiş. Fransızcam sayesinde altı aya kalmaz

onu da öğrenirmişim. Esmer göğsüne uzanmış, yüzünü izlerken ben, sakin sesiyle anlatıyor tüm bunları sevimli korsanım. Masal sonuna dalmış gibi bir huzurla uyuyor sonra.
Bir inanabilsem tüm bunlara...

4 Eylül
Marko'nun kaçış teklifini düşünüyorum. Aslında çoktan kabul ettim. Ama sonrasında neler olacak diye düşünmeden edemiyorum. Necla gideceğim diye çok üzülüyor. Bana da kızıyor Marko'ya hemen güvenivermişim diye. Sahi, ya bebeği sorarsa sonra, ya değişirse birdenbire. Babası kim bunun, al piçini de git derse. Ya aşkı biterse...
Tüm kolyelerimi taktım üst üste. Aynanın karşısında ağladım. İçim dışıma çıksın istiyorum. Ters düz olayım.

7 Eylül
Sabah Necla'lara gidiyorum diye çıktım evden. Gelmedi. Karaköy Limam'na gittim hemen. Üç saat bekledim. Gelmedi. Ellerim koynumda dolaştım durdum. Gelmedi. Yanaklarım yanıyor. Eve dönmeliyim diyordum. Gelmedi. Bir öğürtü sonra... Tramvayda bayılmışım. Ayılttılar. Gelmedi.
Babam büyük planından bahsetti. Şu yanında çalışan kambur Ersin'le evlendirecekmiş beni. Günahından böyle kurtulacak aklı sıra. Bebek, dedim. "Hallettim, düşünme sen bunu." Pis pis sırıttı. Satacaktık bu lanet broşu. Parasıyla İtalya'ya.
Gelmedi.

24 Ocak
İki hafta önce doğurdum. Bakamıyorum yüzüne. Ersin bir kadın buldu, sütü de varmış. Sormuyor babası kim bu bebeğin diye. Bir öğrense anlaşmayı bozar mı acaba babamla...

Bazı geceler beşiğinin yanına gidip, geri dönüyorum. Babam çok seviyor bebeği. Hiç sahip olmadığım oğluma kavuştum diyor. Adını da o koydu. Mesut...
Bir de, Necla geldi akşam. Marko'nun, Daria adlı bir kızla evlenip İtalya'ya göçtüğü haberini getirdi. Ben sana demiştim dercesine baktıysa da ben fark etmedim.

31 Ocak
O lanet broşu denize attım bugün Karaköy'den. Broş süzülürken dibe doğru, parıldayan gümüş rengi pullarıyla bir aterina belirdi berrak suda. Yavaş yavaş su yüzüne çıktı. Yan yatarak öylece süzüldü durdu. Ölümünü kıskandım sonra.
İnce bir yağmur başladı, sık adımlarla eve doğru yürüdüm.

Defter elimden düştü. Bir anda yanaklarım alevlendi. Beynim dağılacak sandım. Dağılmadı. Rüyamdaki buruş buruş haliyle babam aklıma geldi.

Eve döndüğümde annem pek sevinçliydi. Kehribar kolyeleri de satmış. "Mesut," diyor, "Kolyelere bayağı para verdiler." Zaten babaannemin bunları taktığını hiç görmemiş. Çok akıllılık etmiş hepsini satmakla.

Babam yine oralı olmadan her zamanki koltuğunda bulmacasıyla uğraşıyor, ansızın beni fark ederek soruyor sonra:

"Neydi kızım gümüşbalığının öbür adı?"

Kereviz

Ellerimi hiç sevmedim. Genç kızken bile fazla buruşmuş, fazla damarlıydılar. Oysa ne çok severim güzel elli insanları. Tanıştığım insanların ilk önce ellerine bakarım. Parmakları uzun ve düzgün mü, damarları çok belli oluyor mu, teni nasıl; yumuşak mı, yoksa pütürlü mü? Eren'in de önce elleri dikkatimi çekmişti. Bir çerçevecide olması beklenmeyecek ellere sahipti. Uzun parmakları, kavradığı çekice olabilecek en uzak seviyeden hükmediyordu sanki. Yabancıydı o eller çekice. Ben böyle âşık oldum.

"Nesli ne diyorsun sen, babana inme mi indireceksin?"

Emekli bir arkeolog olan babamın, benim bir çerçeveciyle evleniyor olmamı önemseyecek kadar bu dünyayla ilişki içinde olmadığını aslında annem de biliyordu. (Üstünde hiç çıkarmadığı tüylenmiş koyu yeşil hırkası, bordo kadife koltuğuna gömülmüş bir halde dikkatlice bir şeyler okurken hatırladığım güzel babam.) Annem, babama olan sevgimi bildiğinden böyle söylemişti sanırım. Acı çektirmek, vazgeçirmek için. Evlenme haberimi aldıktan kısa bir süre sonra babamın ölmesinden beni ne kadar sorumlu tuttu, onu da bilmiyorum. Şimdi belki düşünebilirim tüm bunları, aşk sona erdikten sonra kalanlarla ve maziyle uğraşabilirim.

Vapur ada iskelesine yaklaşırken yüzüme vuran bu çam kokulu rüzgâr bu sefer sevindirmeye yetmedi beni. Aklımda bin tane düşünce. Annem şimdi ne yapıyordu acaba? Birazdan beni karşısında gördüğünde ne yapacaktı? Hayatında bir kez olsun beni şaşırtabilecek miydi? Yoksa bilindik ve beklediğim tepki-

leri mi verecekti? Elini alnına koyup hafifçe –ki değişik bir şey olurdu bu– susacak mıydı yoksa?

Elimde bavulum bu dar yokuşu kim bilir kaçıncı kez çıkarken ben, sanki yaşlı bir kadın olmuş, tıknefes bir halde kendi arkamda kalmıştım.

Birden kar başladı. Kapının önünde durup tahta kapıya üç kere vurdum.

Kapıyı açtığımda, önce şaşırdım tabii. Beklemediğim bir şeydi. Ya da hep beklediğim. Kenan öldüğünden, hatta evlendiğin günden beri beklediğim. Yine de tükürdüğünü yalamazsm, benden biraz almışsın sanıyordum. Nesli, döndün demek. Biliyor musun ben gitseydim asla dönmezdim ama gidemedim. Aslında gidecek bir yer bulamadım. Hep kaldım bu adada. "Emekli mimarımdır, Arkeolog Kenan Bey'in karısıyımdır" deyip kaldım.

Kim severek evleniyor ki? Bir benim kızım Nesli. Evet, şaşırdım onu karşımda görünce, ama belli etmedim. Osmanlı kadınıyımdır, belli etmem. Kan tükürürüm de söylemem. "Efendim kızılcık şerbeti o, siz ne zannetmiştiniz?" diye kırıtırım en fazla. Bakmayın benim bu bilmiş, çok okumuş yazmış havalarıma. Ne benler var bu bende bir bilseniz! Sen babanı tanımışsındır en fazla, beni değil. Uyumlu adamdı Kenan, tanıması, çözmesi kolaydı. Dirsekleri bollaşmış yeşil hırkasının içinde o kafası karışık haliyle görüp de sevmemek çok zordu onu. Sen o çerçeveciyle evlendiğinde bile sesini çıkarmadı. Benden gizlemeye çalışsa bile, sana gizli gizli para gönderdiğini anlamadım mı sanıyorsun? Anladım da sustum. Kocaydı yine başımda. Daha fazla üzülsün istemedim. Biz kadınlar böyleyizdir işte, emekli mimar falan anlamaz kadın olmak. Hep bir koca ister başında. Koca olmasa bile en azından bir kedi ya da köpek ister etrafında dolaşacak. Bir şey ister işte mutlaka, dayanamaz yalnızlığa.

Şu ellerinin haline bak. On yılda ne kadar çökmüşsün sen. "Oh olsun!" diye düşündüğümü, sevindiğimi sanıyorsundur şimdi. Aslında pek de haksız sayılmazsın, seviniyorum tabii, ama dönmene. Belki birkaç sene önce dönseydin farklı olurdu. O zaman yüklenirdim sana tüm ağırlığımla. Şimdiyse için için seviniyorum. Ortaya atlayıp şıkır şıkır göbek atacağım utanma-

sam, sonunda döndün diye. Oysa sen benim göbek atabildiğimi bile bilmezsin. Hiçbir şey bilmezsin sen. Ama Emin Efendi'yi bilmemen doğaldır, onu baban da bilmezdi. Görmezdi ki gözü kitaplardan başka hiçbir şeyi. Oysa başka şeyler de var şu hayatta. İnşaat ustasıydı Emin Efendi, şefti. Bahçedeki tadilat işini vermiştik ona. Gürbüz esmerliğine takılmıştım. Ama babanın da hep yanında oldum, kadınlık vazifelerimi dört dörtlük yerine getirdim. Sen bilmezsin kuzum benim. (Kuzum ya, evet kuzum derdim sana küçükken, tıpkı ben küçükken annemin bana dediği gibi. Baban duysun istemezdim de kısık sesle ya da içimden derdim, bu beni bile şaşırtan anaç yönümü gizlerdim ondan. Aslında bağırsam da duymazdı ya, neyse.) Bazen koklardım seni, kollarımda uyurken. Sanki daha bir fark ederdim kızım olduğunu o anda.

Ya, sen ne bilirsin ki? Günün birinde bir çerçeveciyle kaçmayı bilirsin sadece. Bir de bu adada babanla beni bir başımıza bırakmayı, yaşlılık arifesinde. Aksilik bu ya, üstüne inşaat duvarının yıkılması sonucu ölüvermişken Emin Efendi, yalnız bırakmayı bilirsin.

"Nesli, tuzluğu uzatır mısın?"

Tuzluğu isterken yüzünde yine aynı vakur ifade. Lokmalar ağzında büyürken, aklında can yakıcı, kor gibi sözlerini hazırlıyor. Şu ana kadar pek konuşmadık. Kapıyı açtığında yüzünde tam da beklediğim o ifade: Hazırlanmış, belki hep hazırda tutulmuş, boş. Sonra kapıyı açık bırakıp mutfağa döndü. "Aç mısın?" dedi, "Bir duş al, sonra yemek yeriz. Kereviz yaptım." Sanki biliyordu bugün döneceğimi, en sevmediğim yemeği yapmış. Ben gelirim diye belki her gün kereviz pişirmiştir bu kadın, ondan beklenir.

Odam hiç değişmemiş. Ama giderken kitaplarımı götürdüğüm için boşalan kitaplığın içine bir sürü süs eşyası konmuş. İrili ufaklı, rengârenk biblolar. Aralarında bir grup sevimsiz, sakallı cüce de var. Korkarım oysa cücelerden. Küçükken de çok korkardım. Bunu da biliyor aslında, bilmeli.

Banyodaki aynaya baktım bir süre. Babamın gözlerini almışım, iyice ortaya çıkıyor yaşlandıkça. Henüz çizgilenmeye başla-

yan, hep bir şeyler soruyormuşçasına bakan bir çift göz. İnceden seviniyorum.

Duşumu alıp indiğimde masayı hazır buluyorum. Annem, üstünde mavi elbisesi ve başına taktığı aynı kumaştan bir bantla hâlâ güzel bir kadın, ama güzel olduğunun farkında olan her kadın gibi davranışlarının sahiciliği baştan zedelenmiş. Mutfakla masa arasında acele etmeden gidip geliyor, bir yandan da ona bakıp bakmadığımı anlamak istercesine başını benden yana çeviriyor ama bana bakmıyor.

Kim bilir neler düşünüyorsun anne? Ne zaman başlayacaksın konuşmaya? Bu sessizliğin daha çok canımı yakacağını anladın, susuyorsun. Gözlerine bakıyorum ama ben, seni konuşmaya teşvik edercesine. Yoksa tahrik mi etmek istiyorum seni, suskunluğu boz diye. Zaman zaman sevince benzer bir şeyler geçiyor gözünden sanki, görüyorum. Anlıyorum neden sevindiğini. Ne istediğini biliyorum. Evet anne haklıymışsın, dememi istiyorsun. O çerçeveciyle evlenmemeliydim, hiçbir çerçeveciyle evlenmemeliydim. Geçinemedik doğru dürüst. Çocuk da yapmamalıydım. Hatta sihirbaz olmak istediği için evi yakmasına ramak kalan ve adeta kocamın aynısı bir çocuk hiç yapmamalıydım. İnsan babama benzer biraz. Babam da benim yüzümden öldü, değil mi anne? Hadi konuş. Suçla beni. Babamı özledim. Sanki yuvarlak camlı gözlükleri, elinde kitabı ve dumanlı gözleriyle masaya ilişiverip aniden "Gitmeli!" diyecek gözlerini en çocuksu haliyle kırpıştırarak. Yine nereye olduğunu söylemeyecek ve usulca sesini titretecek: "Gitmeli!' Emekli olmadan önce Anadolu'nun birçok köşesini gezen bu meslek âşığı adam, bir an yine bir yerlere gitmek isteyecek, annemin iğneleyici bakışları altında bu adanın bağladıklarından olduğunu hatırlayıp sessizce yemeğini yiyecek yine. Sen hiç gitmek istemedin mi anne? Hiç âşık olmadın mı? Bir an bırakmadın mı kendini boşluğa, usulca? Sen hâlâ düşün. Karşımda maviler içinde oturmuş, kızıl saçlarınla bir yakut gibi parlarken –cildine bak, bu yaşta pırıl pırıl– ve kerevizine yavaşça biraz daha tuz serperken "En iyi nasıl yakarım bu kızın canını?" diye sor kendine, keyiflen. Allah kahretsin, kahretsin!

Delirdi birdenbire, fırlattı tabağını orta yere. Her tarafı kereviz

yaptı deli kız. Allah'tan salçasız yaparım zeytinyağlıları, çok leke olmadı emektar Bünyan halım. Nesli, Nesli değildi, çocuk oldu tekrar sanki. Feryat figan. Nefret ediyormuş kerevizden, ama en çok da benden. Ne kadar kindar ve acımasız olduğumu, o gelecek diye her gün kereviz pişirmenin bile benden beklenebileceğini, babasını istediğini haykırıyordu. Babası da böyle delirir miydi acaba öğrenseydi Emin Efendi'yi? Gece çöker çökmez biraz yürüyeceğim diye hırkamı omzuma alıp dışarı çıktığımda aslında nereye gittiğimi, Emin Efendi'yle inşaattaki kum tepelerinin arkasında neler yaptığımızı öğrenseydi ne olurdu? Emin Efendi'nin çatlak, nasırlı elleri memelerime değdikçe kendimi nasıl yeniden doğmuş gibi hissettiğimi söyleseydim ona... O da böyle mi yapardı acaba?

Hiçbir şey demedim. İzledim onu. Hatta bir sigara yaktım. Ben susarken ve o bağırarak ağlarken, ilk kez gerçekten konuşuyormuşuz gibi geldi bana. Hoşuma gitti. Biraz benden de bulaşmış bu kıza, anladım. Bunun ortaya çıkması için başarısız bir evlilik –bunun başarılısı da mı var?– yaşaması gerekiyormuş demek. Yerde kereviz ve havuç parçalarının üstünde bağırmaktan sesi kısılmış bir halde, ana rahmindeki bebek misali büzülmüş sessizce hıçkırıyordu. Kalkıp yanma gittim. "Kınalı kuzum" demek istedim bu sefer yüksek sesle, sarılmak hatta. (Aman Allah'ım, daha neler.) Çok güldüm kendime. Anne olmak ne garip bir şey. Sen kalk yılların emekli mimarı, yıllarca ne dirsekler çürütmüş, ne evler çizmiş kadın, kızın bir sinir krizi geçiriyor diye –yoksa yalnızlık mı gelir yine?– hemen indir yelkenleri suya. Utanmasam gözleme falan da açacağım mutlu olsun diye. Daha neler! Kendimi topladım, saçlarımı düzelttim aynada. Bunu o istedi. Yalnız kalmayayım diye bir ömürden ödün veremem ya. Hem daha gencim. Belki bulurum orta yaşın biraz üstünde –hem esmer hem de az pazılı olsun, Emin Efendi'ye benzemesi tercihimdir– bir yakışıklı. Benden geçmedi daha küçük hanım. Sen yat bakalım yerde, hıçkır durmaksızın. Sünepe baban gibi iç çeke çeke ağla. Annen daha neler yapacak bir bilsen.

Sigaramı söndürdüm, onu öylece orada bırakıp, sessizce odama çıktım.

Halının üstünde yattığım yerden öylece pencereye bakıyorum. Kar devam ediyor. Bir sinir boşalması anından sonra kendinize geldiğinizde her şey daha dingin görünür ya, öyle bir zaman. Oysa daha bu evde geçmiş bir çocukluk ve gençlik vardı hesap vermem gereken. Yokuşta tıkanan yaşlılığım ise kapıya ancak ulaşmıştı. Hepimiz burada toplanacaktık demek. Herkesi, her şeyi, hatta kendimi affetmek geliyor içimden, yapamıyorum. Yıllarca ev işlerinden yıpranmış, çirkin ellerime bakıyorum, sanki bana ait değiller. Hiç olmadılar aslında. (Oysa annemin elleri öyle mi? Hem yumuşacık hem de kuğu gibidir onlar.) Birden kalkarak, yavaşça onun odasına çıkıyorum. Yatağına uzanmış, gözleri yarı kapalı. Uyukluyor sanıyorum. Aklıma babamın yeşil hırkası düşüyor sonra. Gardırobu sessizce açıp aramaya koyuluyorum. Hırkayı hemen bulamazsam ölürüm gibi geliyor. Bulamıyorum. Anneme yaklaşıp, dikkatle bakıyorum. Onu öyle iki büklüm yatarken görünce, ne kadar değiştiğini fark ediyorum. Küçücük, titreyen ve acıma hissi uyandıran bir kütle benzeri duruyor yatağın bir köşesinde. Elinde sıkı sıkı tuttuğu bir şey dikkatimi çekiyor. Sarılmış babamın yeşil hırkasına, sanki uykusunda usul usul ağlayarak bir şeyler sayıklıyor, ama söyledikleri anlaşılmıyor. Onu hiç ağlarken görmediğimi düşünerek yanma yatıyorum. Şimdi bana çok savunmasız görünen bu yaşlı kadına sıkı sıkı sarılıyorum. Şaşırarak kendime, saçlarını okşuyorum. Hiçbir tepki vermiyor, öylece duruyor ve mırıldanmaya devam ediyor. Birden, bu kez anlaşılır birkaç sözcük dökülüyor dudaklarından:

"Kereviz severdi, çok severdi Kenan..."

Ölüler Uzar

Uzanamadığım lavabolardan, yüksek merdivenlerden, büyük gelen ayakkabılardan, binemediğim tramvaylardan, bitmeyecek gibi gelen koridorlardan, korkunç duvarlı hastanelerden, gıdısı sarkmış ve kırmızı dudak boyalı hemşirelerden, ucuz boyalı sarı saçlarıyla kahreden sıska hemşirelerden, anlayışı bol ve kalantor doktorlardan, sinirli ve sabırsız doktorlardan, yeşil haplardan, pembe haplardan, kırmızı haplardan...

"Eser, Esercim lütfen aç ağzını. Bak, içmen gerekiyor bu hapları. Nükhet Halan ta Londra'lardan buldu getirdi bunları. Neden böyle yapıyorsun? Baban görürse dar eder bize dünyayı bak gene. Eser senin bu yaptığına oyunbozanlık denir. Hadi güzel oğulcum, aç..."

İçinde mutlu aile resimleri olan kitaplardan, düz kahverengi okul çantalarından, asık yüzlü ve hoşnut olmayan öğretmenlerden, acımalı ve sırıtkan öğretmenlerden, siyah önlüklerden, beyaz yakalardan, koyu yeşil tahtalardan, en ön sıralarda oturmaktan, arkadan gelen gülme seslerinden, birlikteyken yalnız oturmalardan...

"Esercim neden ağlıyorsun? Biri bir şey mi söyledi? Kim takıldı Eser'e? Söyleyin, ben bulursam fena yaparım. Cüce mi demişler? Kim demiş? Cüce demeye utanmıyor musunuz arkadaşınıza? Birazcık kısa boylu diye... Tamam ağlama akıllı çocuğum benim, tamam."

Durup duran eşyadan, odayı dolduran ağır nem kokusundan, eprimiş kadife koltuklardan, tozlu bordo perdelerden, duvardaki resimlerde duran pos bıyıklı, fesli paşa babalardan, hiç

tütmeyen göstermelik pipolardan, yuvarlak tel gözlüklerden, gözlerime bakmayan mavi gözlerden, hiç bakmayan...

"Adaya gideceksiniz yarın Eser. Sana da iyi gelir biraz. Annenle siz önden gideceksiniz. Ben kardeşin Ensar'ı alıp sonra geleceğim. Tabii işlerimi yoluna koyarsam. Annen ne söylerse yapacaksın. Adada onu hiç üzmeyeceksin. Sabah ve akşam egzersizlerini de unutma. Dönünce de annenle seni İsviçre'ye göndereceğim, orada yeni bir tedaviye başlayacaksın. Şimdi çıkabilirsin."

Yosun kokan haminnelerden, boyası dökülmüş soğuk konaklardan, evde kalmış birbirinin aynı, geçkin teyzelerden, size her baktığında dolan gözlerini gizlemeye çalışan sahte halalardan, acımasız çocuklardan, katil gözlü çocuklardan, çocukken çocuklardan ve hâlâ çocuklardan...

"Eser, bak kuzenlerin sesleniyor aşağıdan duymuyor musun? Hadi çık biraz oyna onlarla. Bu sabah egzersizlerini de yapmadın. Hem temiz hava iyi gelir belki, açılırsın biraz. Eser, Eser... Gene uzaklaştın."

Pek tabii kuzenlerden; anlayışlı kuzenlerden, zalim kuzenlerden, uzun kuzenlerden, Süreyya hariç tüm kuzenlerden...

"Eser, al bunu. İlk güllerden bu. Yastığının altına koy ve her gece dilek tut uyumadan önce. Dileğin gerçekleşir. Er ya da geç, gerçekleşir."

İstiklâl Caddesi'nden, Rumeli Caddesi'nden, tüm caddelerden, yürüyen insanlardan, kol kolalardan, üstüme gelen kalabalıktan, kıçlardan ve kasıklardan, mağazalardan ve en çok da tezgâhtarlardan...

"Sekiz yaş için mi dediniz? Bir saniye. Yok, bu modelde sekiz yaş kalmamış. Ama gri renkte on yaş var isterseniz. Bel olduktan sonra paçaları hallederiz. Beyefendi? Duyuyor musunuz beni?"

Gündüzleyin gündüzden, geceleyin geceden, yağız kapıcıdan, evi temizleyen karısından, garip bakışlarından, koca memelerinden, çirkin ellerinden, kara ellerinden...

"Daha ütü var mıydı Beyim? Biliyorum zarf telefonun yanında. Hayırlı günler."

Kendi ellerimden, küçük ayaklarımdan, koca kafamdan,

harcayamadığım paramdan, hepsi birbirinin aynı yalaka avukatlardan, özellikle avukatımdan, beni kazıklamasından, bunu umursamamamdan...

"Kunduracı hariç binadaki herkes kirasını tam verdi Eser Bey. Ona da protestoyu çektim, bugün yarın boşaltır dükkânı. Bu arada bizim hanım özellikle davet etti sizi. Bir akşam yemeğe bekliyoruz artık. Kendi elleriyle açacak, Kayseri mantısı. Gelmez dedim ama çok ısrar etti, kadın kafası işte. Tutturunca tutturuyor."

Nişantaşı'ndan, vitrinlerden, aynalardan, su birikintilerinden, köpek gezdiren yaşlı kadınlardan, parlak saçlı jigololarından, parti veren genç komşularımdan, her yanı sarkmış kokona komşularımdan...

"Eser Bey oğlum, bence bu yalnızlık sizin seçiminiz. Sizin gibi toplumda saygın bir yere sahip olan bir beyle izdivaç etmek isteyecek onlarca hanım kız tanıyorum ben. Ne olmuş efendim boyunuz biraz... Öhöm... Ne diyordum, kusursuz kul olmaz değil mi efendim. Ne dediniz? Tamam, anladım. Ben de gidiyordum zaten."

Havaalanlarından, uçaklardan, annemin umutlu gözlerinden, yurda dönüşlerden, büyümeyişlerden...

"Sen mi buldun kızım rahmetliyi? Temizlik günüydü demek. Allah'ın işine bak, daha iki gün önce ziyaret etmiştim. Gerçi kovmaktan beter ettiydi beni. Kötü bir şey de dememiştim, 'Yalnızlık Allah'a mahsus, gel sana münasip bir kısmet bulalım' deyivermiştim sadece. Demek çözülmüş adam. Bak sen Allah'ın işine, öldükten sonra böyle ha! Ölüler uzar zaten kızım, yataklara sığmaz. Çözülürler öyle. Ya, şükretmek gerek evladım para pul hepsi boş. Mektup falan bulmuşlar mı peki?"

"Hayır. Göğsüne birleştirmiş ellerini, öylece yatıyormuş yatakta. Yalnızca ellerinin arasında kurumuş bir çiçek. Hepsi bu."

Kıpırtılı Bir Yorgan

"Diri sabahta kendim olmak isterdim.
Bir yürek."
"İlk Dileğin Küçük Şarkısı," F. Garcia Lorca

Hava sıcak, sarı bir yılgınlık üstümde. Ankara'nın ilkyaz sabahlarında biraz da olsa var olan serinlik kayboldu birkaç gündür. Okul yolunda önümde yürüyen memur tipli kadınlardan yayılan ve birbirine karışan ucuz parfüm kokuları içimi kaldırıyor. İri kalçalarını seğirterek yokuş boyunca önümde yürüyorlar. Her sabah aynı manzara. Yokuşun sonuna yaklaştıkça içimde garip bir sızı kıpırdanmaya başlıyor. Birazdan köşeyi döndüğümde orada olacak mısın? O pembe kara oyuğundan görünecek mi beyaz dişlerin? Yara bere içindeki ve nedense canımı acıtmayan o hoyrat gülümsemeli yüzüne doğrudan bakamazken ben, dalga geçmek için bile olsa birkaç söz edeceksin belki... Nereye koydum bu dosyayı? Hazır tutsaydım keşke.

"N'aber yumuşak? Yaptın mı ödevi?"

On yedi yaşınızı hatırlayın. Âşık olmuş muydunuz siz de hayata? Nefret mi ediyordunuz ondan yoksa? Ben sümüklüböceklere bile hayrandım o zamanlar. Ne yapmam gerekirse onu yapıyordum işte. Bir daha hiç o kadar özgür oldum mu bilmiyorum. Cemil'i de bu hayatın içine ustalıkla yerleştirmiştim. Yeni yıkanmış gömleğinin kokusunu şöyle yakından duymak, esmer tenine biraz daha yaklaşabilmek için bütün ödevlerini yapmaya razıydım. Başka da bir şey gelmiyordu zaten elimden. Her

seferinde daha çok özenerek yaptığım bu saçma ödevlerden bir başkasını yüzüne bakamadan uzatıyorum.

"Kaç sayfa oldu? Tamam mı yani? Eyvallah."

O ise, hep aynı şekilde aceleyle katlayarak sağ koltuğunun altına koyuyor dosyayı. Sonra aniden uzaklaşıyor. Ilık, esmer bir rüzgârı sürüklüyor peşinden. Rüzgârının çizdiği buyurgan ize bakarken zaman gitgide yavaşlıyor, küçüldüğümü hissediyorum. Etrafımdaki sesler bir uğultuya dönüşüyor. Belki ödev mödev onun da umurunda değildir diyorum. Gece olup yattığında, benim gibi o da sadece ikimizin yer aldığı kısa, büyülü, parça parça biriken bu anları düşünüyordur belki, kim bilir. (Belkilerimin henüz keşkeleşmediği on yedi yaşım.)

Eflatun bir ikindi. Bu şehirde yapayalnız ve eğreti duran bir erguvan ağacının altında zamanı yeniden yaratırcasına sakiniz. Sınıftaki diğer çocukların sesleri bir uğultu halinde geliyor, kızlı erkekli bir kalabalıkta genç bedenler utanılan bir şehveti gizlice çağırır gibi birbiriyle şakalaşıyor. Biz küçük bir tepede, sırtımızı ağaca dayamış oturuyoruz. O, annemin yaptığı portakallı keki nefes almadan yerken, ben ona kaçamak bakışlar atıyorum. Erguvanlar içime içime esiyor. "Yesene sen de" diyor, ben gülümsüyorum. Ne dese, ne yapsa sevindiriyor beni. Gözünün altındaki morluk geçmek üzere, ama çenesinde bu sefer yeni kızarıklıklar. Yaşadıkları iki göz gecekonduda hayatı ona dar eden anasının belalısının marifeti. Sabroş söyledi, teyzemin gündelikçisi. Sabroş'un da Mamak'ta oturduğunu öğrendiğimde, hemen Cemil'i tanıyıp tanımadığını, hiç tükenmeyen yaralarının, morluklarının sebebini sormuştum.

"Aaa, tanımam mı hele? Bizim Gülten'in oğlu. Demek aynı sınıftasınız. Ah Gülten ah, kocası müebbet yiyince ortada kaldı öylece iki çocukla. Orospuluk yapacak kadın değildi o ama, hayat işte. Ne ana vardı başında ne baba. O domuzun da hep gözü varmış üstünde zahir, kocasının mahpushanede şişlendiği haberini alır almaz dadandı garibanın evine. Gülten'i ortalık malı, o iki yetimi de dayak arsızı yaptı. Küçük kızı da döver ama asıl o ceylan gözlü oğlanın yediği dayaklar..."

Bunları öğrendiğimin ertesi günü, o ceylan gözlü oğlan bu sefer sol kolu boynuna bir tülbentle asılmış halde okula geldi.

Yüzü sıyrıklarla dolu. Tüm cesaretimi toplayıp –o bilmese de, sırrını öğrenmiş olmanın verdiği tedirginlikle– yanma gittim ve kolunu göstererek, isterse ödevlerinde ona yardım edebileceğimi söyledim. Beni ilk kez görüyormuş gibi yüzüme baktı, hiçbir şey demedi. O günden itibaren tüm ödevlerden iki kopya hazırladım. Bir daha da hiçbir şeyi böyle bir aşkla yapmadım.

Bu küçük okul gezisine de herhalde gelemez diye kurmuştum kafamda. Ama son anda yetişmişti otobüse. Üstü başı yine dağınık, hırpalanmış bir hali vardı. Belli ki yine temiz bir sopadan geçip öyle gelebilmişti.

Biner binmez, gözleriyle otobüsün içini şöyle bir tarayıp sanki birini aradı. Bana bakınmış olmasını nasıl isterdim. Asıl sahibini hiç bulamamış eski bir mücevherin, kendisine Tanrı kadar yabancı bir cepte yol alışı gibiydi otobüsün arka tarafında, cama kafasını dayamış yalnız halim. Otobüsten indiğimizde elini sallayarak beni çağırdı. Bitmeyen bir patika boyunca onu izledim. Sonra nasıl olduğunu anlamadan o erguvanın eflatun gölgesinde bulduk kendimizi. Zamanın geçmemesi için yalvardığınız, ama inadına hızla geçtiği anlardan biriydi işte. Kekin son lokmasını da yutup sırtını ağaca dayadı. Birden, erguvan gölgesinde dalgalanarak daha bir güzelleşen esmer yüzü sürekli taşıdığı öfkeyi biraz da olsa kaybetti.

"Geçen gün spor salonunda olanlar var ya, ben... Mecburdum, anla işte."

Ufak bir kırılma ânı. Sanki uzun süredir bunları söylemeyi tasarlıyordu da, bir anda söyleyip rahatlamıştı. Ne hissettiğini, bunu söylemenin onun için ne ifade ettiğini çözmeye çalıştım. Hem neyi anlayacaktım ki... Aslına bakarsanız o da öteki oğlanlar gibi bağırıp eğlenmişti karşımda, donum elden ele gezerken. "Bakın arkadaşlar ibne donu böyle bir şey oluyormuş demek ki!" deyip gülenlerin içinde değil miydi sanki. Bunların hiçbiri umurumda değil diyorum içimden, hiçbiri. "Mecburdum," diyor bana, hem de yüzü yere eğik. "Anla işte" diyor. Bir günahın bahanesiymiş gibi gelmiyor, inanıyorum. Sonsuz bir kabullenişle adamak istiyorum kendimi. Acıma ya da üzüntü bile olsa, onda bir şeyler yarattım diye seviniyorum.

Aşağıdan gelen uğultu çoğalıyor sanki yavaş yavaş. Ben

yaklaşıyorum biraz daha yanma. Erguvan yerlere eğilsin, tüm çiçek ve yapraklarıyla örtsün bizi istiyorum. Kıpırtılı bir yorgan olsun serilsin üstümüze, koparsın bizi bu dünyadan. Birden dünyanın en doğal şeyiymiş gibi, elimi elinin üstüne koyuyorum. Hiç kıpırdamadan öylece duruyor. Yüzüne bakıyorum bu kez doğrudan. Nasıl ölmek istiyorum, sevincimi ancak böyle anlatırım gibi geliyor. Birden gözlerim yaşarıyor, utanıyorum. Bir şey söylemek ister gibi tam ağzını aralamışken, bir düdük sesiyle ikimiz de irkiliyoruz. Öğretmenin sıcaktan gevşemiş yarı otoriter sesi çınlıyor kulaklarımızda. O sözünü bitiremeden hemen kaçar gibi fırlıyor, ben arkasından fısıldayarak "Anlıyorum" diyorum. Rüzgârı yüzüme vuruyor, gömleğinin –ve bağrının– kokusu içinde.

Az sonra otobüsün içine terli ve gerilmiş vücutlarımızla yerleşerek şehre döneceğiz. Yine konuşmayacak benimle herkesin içinde, muhtemelen en önde öteki oğlanlarla oturacak. Arada geriye doğru kaçamak bakışlar da atmayacak. Ben onun ödevlerini yapmaya, o herkesin içinde benimle konuşmamaya, bazen de dalga geçmeye devam edecek. "Her aşk kendi kurallarını yaratır" diye bir yerlerde okuduğumda yıllar sonra, garip bir şekilde o rüzgârlı temiz kokuyu hatırlayacağım ardında bıraktığı. Adını yıllar sonra koymuş olmak bile canımı yakmayacak. Ben o erguvan gölgesini hayatımın her gününe farklı şekillerde de olsa yerleştirmeyi sürdüreceğim. Bir de her gece başımı yastığıma koyduğumda, o münasebetsiz düdük tam zamanında çalmasaydı ne söyleyecekti diye düşünmeyi...

Ankara'nın aniden bastıran yağmurlarından nasibini almış, gölgeli bir sabah. Aynı yokuşu bu sefer biraz daha hızla çıkarak –hatta memur kadınlardan birine hafiften omuz attım istemeden– nefes nefese okula varmış, bütün gece uğraşıp neredeyse hiç uyumayarak yetiştirdiğim dönem ödevini vermek için ona bakınıyorum.

O gün okula gelmiyor. Okul çıkışı biraz yürümek istiyorum, elimde özenle hazırladığım ödev, içimde anlayamadığım bir sıkıntı. Neden gelmedi acaba? Belki bu sefer yerinden kalkmaya hali kalmamıştır ya da bir yeri falan kırılmıştır. İçim sızlıyor. Birden tekrar yağmur bastırıyor. Teyzemin okulun yakınındaki

evine sığınıyorum. Saçı başı dağınık, üstünde pembe, kenarları tüylü sabahlığı, ağzının kenarında sigarası, söylenerek ortalığı toplamakta:

"Ah Sabroş delirtirsin insanı, sana ne komşunun küçük kızından. Bütün iş benim başıma kaldı. Kızın abisi, anasıyla dostunu mu ne öldürmüş, tam da anlamadım ya... Oraya gitmiş kıza bakmaya. Akşama da Nesrin'ler gelecekti oyuna. Sırası mıydı şimdi çocuk bakmanın!"

Sinema

"pabuçları hayalden kara adamlar
el ele tutuşur kuytu bir yolda
sinemada korku gibi gölge olurlar
muzip bir duruştur hayat onlarca"

Selim, Saatçi Orhan Usta'nın oğlu. Benim en kral arkadaşım. Her yaz tatili başladığında, komşu dükkânlarda çalışan babalarımıza yardım ediyoruz. Benim babamın küçük bir kırtasiyesi var. Selim fırsat buldukça bizim dükkâna kaçıyor, çizgi roman okuyoruz birlikte. Ama Orhan Usta'nın Selim'i çağıran sesiyle okuma seanslarımız sık sık bozuluyor. Hemen fırlıyor Selim, babasını kızdırmak istemiyor.

Bir de sinema var dükkânların biraz ilerisinde. Yıllar sonra iş yapmayınca düğün salonuna çevrilecek olan bir sinema. Gözümüz hep onun afişlerinde. Sinemanın sahibi Ergun Amca, yazın, okulların kapanmasını fırsat bilerek sık sık çizgi film getiriyor. Bazen çeşitli bahaneler uydurarak dükkândan kaçıyor, gizlice sinemaya gidiyoruz. Bu küçük sahil kasabasında geçen durağan çocuk hayatımızdaki en heyecanlı sırrımız bu. Sinemaya girip ışıklar kapandığında ne sekiz yaşında olmamızın, ne babalarımızın saatçi ya da kırtasiyeci olmasının ne de aslında o anda dükkânda onların yanında olma zorunluluğumuzun bir önemi kalıyor. Hayattan ve babalarımızdan çalman birkaç saat bizi mutlu ediyor.

Gizlice konuşmak istediğimiz zamanlarda olduğu gibi ikimiz de kaldırımda, kendi dükkânımızın önünü süpürüyoruz. Orhan Usta'nın çırağı Necdet o gün gelmediği için daha rahatız çünkü geldiği günler Selim'in yanından hiç ayrılmıyor. Gölgesi gibi dolanıyor etrafta. Lise 1'den terk Necdet. Biraz zor anlıyor, ama Orhan Usta "Zararı yok, benim işimi görüyor" diyor.

Selim, "Bugün yeni film gelmiş. Mutlaka bir yolunu bulup saat dörtte gitmeliyiz" diyerek elime bir kâğıt tutuşturuyor ve içeri giriyor. Ben kaldırımı süpürmeye devam ederken notu okuyorum. Yaptığı plana göre, ben "Karnım ağrıyor" diyecekmişim babama, o da Orhan Usta'ya "Annem dört civarı gel, aldıracaklarım var sana dedi" diyecekmiş. Babam bana izin vermiyor. Karın ağrısı nedeniyle iş bırakılmazmış. Selim kopardığı iznin sevinciyle giderken dönüp bana bakıyor. Sadece boynumu yana bükerek, ellerimi "Ne yapayım" anlamında iki yana açıyorum.

Sonradan öğrendiğime göre, filme gelen çocukların hemen hepsinin yanında büyükleri varmış. Belki de koca salonda bir başına olan tek çocuk Selim'miş. Işıklar sönmüş, tam filmin başlamasını beklerken ortalık tekrar aydınlanmış. Filmin başlamasını nefesini tutarak bekleyen Selim bozulmuş buna. Az sonra başına gelecekleri bilmeden makiniste bağırıp ıslık çalanlara katılmış. Birden hoparlörlerden Selim'in adı anons edilmiş. Soğukkanlılığını koruyan Selim yerinden kalkmamayı düşünmüş önce. Ama hoparlördeki boğuk ses -Ergun Amca'ydı muhtemelen- Selim'in acilen çıkış kapısına gitmesini söylüyormuş. Selim çaresiz kapıya yönelmiş. Herkes bir anda sessizleşerek bir suçluyu izlermişçesine ona bakmaya başlamış. Daha sonra konuştuğumuzda, Selim, herkes ona bakarken kendini bir hırsız ya da katil gibi hissettiğini ve bundan açıklaması zor bir keyif aldığını söylemişti. Kapıda Orhan Usta'yı elinde iri bir odun parçasıyla beklerken fark edince, hemen öbür çıkış kapısına yönelmiş. Bundan sonra yaşananların bir bölümünü ben de dükkânın önünde pineklerken gördüm.

Selim önde son hızla koşuyor, Orhan Usta koca göbeği bir sola bir sağa sallanırken, nefes nefese oğluna yetişmeye çalışıyordu. Orhan Usta'nın elindeki odunu sallayarak ve küfürler savurarak kasabamızın taşlı ve dar yollarında koşarkenki gö-

rüntüsünü uzun süre unutamadım. Selim dükkânın karşısından geçerken yaşadığı paniğe rağmen bana bir bakış yollamayı ihmal etmiyordu. O bakıştaki caka, Selim'in içinde bulunduğu birçok duygunun önüne geçiyor, ta karşı kaldırımdan gelerek beni buluyor, içime yerleşiyordu. İzlediğimiz filmlerdeki yaramaz çocuklar gibi hissediyordu kendini belki de. Tom Sawyer mı olmuştu yoksa, o yoksul evlerin önünden rüzgâr gibi geçerken?

Ertesi gün sabah, Selim'le Orhan Usta birlikte açıyorlar saatçi dükkânını. Orhan Usta babama anlatırken duydum: Selim babaannesinin evine sığınmış da öyle kurtulmuş. Babaannesi dövmeyeceksin diye yemin verdirmeden teslim etmemiş Selim'i babasına. Sonradan aile bireyleri toplanıp Selim'e uzun nasihatler etmiş ve Kuran'a el bastırmışlar, bir daha habersiz gitmesin sinemaya diye. Selim sinemaya gitmek istediğinde babasına söyleyecek, o da hafif geri zekâlı olduğunu düşündüğümüz insan irisi çırağı Necdet'i verecekmiş yanına. Böylece tüm sorun çözülecekmiş.

Yeni anlaşma gereği Selim sinemaya gitmek istediğini babasına bildiriyor. Necdet'le birlikte gidebileceklerini söylüyor Orhan Usta. Sahil kasabasındaki iki sinemadan Selim'in daha önce hiç gitmediği bir tanesine; seks ve ucuz karate filmleri gösteren "Merkür" sinemasına götürüyor onu Necdet. Kötü bir niyeti var mıydı yok muydu, Selim'e bir şey yaptı mı yapmadı mı, bilinmiyor. Sinemadan çıkarlarken naneli dondurma ve açma satan Ali Amca bunları görüyor ve arkadaşı Orhan Usta'ya hemen haber salıyor.

Ondan sonrasını çok net hatırlıyorum. Necdet dükkâna tek başına döndüğünde Orhan Usta'yı kapıda beklerken buldu. Saatçi Orhan Usta kıpkırmızı bir suratla ve olanca heybetiyle Necdet'in üzerine yürüdü. Necdet olan biteni anlamaz bakışlarla çaresizce bakıyordu ustasına. Orhan Usta bir süre sonra kan ter içinde yere yığıldı. Hemen yanma gidip eğildim. Seyrek sarı saçları terden alnına yapışmış, kımıldamıyordu. Selim diyordum, Selim burada olsaydı keşke. "Orhan Usta, Orhan Usta" diye omzundan sarstım ama cevap vermedi. Necdet gözleri korkudan iyice irileşmiş, bir köşede bizi izliyordu. Orhan Usta küçük saatçi

dükkânının sinir bozan, tik taklı sessizliği içinde boylu boyunca yatıyordu. Babam gelince hemen bir doktor çağırdı, Orhan Usta'yı ambulansa taşıdılar. Necdet, Orhan Usta'nın ambulansa taşınmasına yardım ederken anlamayan ve korkulu gözlerle etrafa bakmayı sürdürüyordu.

Selim'i aramaya çıktım. Kasabanın taşlı yollarında hiç o kadar hızlı koşmamıştım. Bayağı uzun süren bir arayıştan sonra, en kral arkadaşımı sahilde tek başına bir kayanın üzerinde otururken buldum. Bir an ne yapacağımı bilemedim ve sonra hiçbir şey demeden elimi omzuna koydum. Kımıldamadı, benim kim olduğumu öğrenmek için bile dönüp bakmadı.

Bir süre elim omzunda durduktan sonra kendime bile çok yabancı gelen bir sesle "Selim" dedim, başka da bir şey diyemedim.

•

Kale Direği

I

Mezun toplantılarından nefret ederim. Buraya neden geldiğimi de bilmiyorum. Belki uzun süredir içinde bulunduğum yazamama sorununa iyi gelir diye düşünmüşümdür. Nedir bu kalabalık, biz azalmış olmamalı mıydık? Hiç mi ölmedik bunca yıldır? Görmek isteyebileceğim birkaç kişi vardıysa da, tanıyamıyorum onları. Gidip soramam ya, "Sen şu musun, bu musun" diye.

"Tülin, sen misin?" diye bağırarak üstüme atlamasına rağmen Sıdıka'yı bile tanımam epey vakit aldı. Uzun bir örgü haline getirip, sol omzundan aşağı sarkıttığı bal rengi saçları dışında hiçbir şeyi aynı kalmamış sanki.

"Turuncu gömlekliyi tanıdın mı? İhsan, o İhsan. Diyordum ben sana. Bak dediğim çıktı."

İhsan'ı gösteriyordu Sıdıka. Şu yatılılardan, Adapazarlı bir çocuk. Televizyoncu olmuş, yarışma programı varmış şimdilerde, görmedim ben. Televizyon izlediğim mi var. Ne garip, çakır mavisi gözleri hiç değişmemiş. Gözleri dışındaki her şeyi yabancı bana. Erkek seçimindeki başarım o zamandan belliymiş! Şu ilk aşkıma bakın, erkek arkadaşının yanında ne kadar da mutlu. Sevgilisi de yakışıklı adam ama. Bak yine aynı şey! Bir keresinde bu İhsan bana cildin ne kadar güzel demiş, elinin üstüyle de yanağımı okşamıştı. Sen misin yanağımı okşayan, gecelerce hayalini kurdurtmuştu bana arsız. Sıdıka az başımın etini yememişti bu oğlan şorolo diye de inanmamıştım. Zaten bendeki katır inadı meşhurdur. Bu şaşkının da öngörüleri sadece benim

hoşlandığım erkeklerde doğru çıkardı. Ah Sıdıka, ne hale gelmişsin böyle. Nereye gitmiş o incecik, neşesi sakin kız, yazık!

Tülin'e bak. Az kalsın tanımıyordu beni. Çok kilo aldım tabii. Ne kadar sıskaydım o zamanlar. Kale direği yapmaya çalışmışlardı bir keresinde de, Tülin korumuştu beni. Sonra ayrılmaz olduyduk. Ya sen Tülin, ne bu çizgiler? Harita gibi olmuş yüzüne rağmen, yine de çok güzelsin. Of, ne kadar kıskanırdım da söylemezdim. O zamanlar kıskandıklarını açık açık söylemezdi insanlar. Şimdilerde moda oldu. Kötülüğün bile bir edebi vardı yani.

"Emir'e bak Sıdıka. Hatırlamadım deme. Yanındaki kadın karısı galiba. Düşecek şimdi öne doğru. O koca gerdanlık dengesini bozuyor. Görgüsüz şey! Sıdıka dinliyor musun beni?"

"Hatırlamadım deme" mi? Tülin yıllar ne sırlar getirdi bir bilsen, nasıl söylerim sana, "Ben Emir yüzünden akıl hastanesinde yattım" diye. Bir çırpıda söylenebilecek söz mü bu? Amerika'da otursaydık, muhtemelen bu kadar yaklaşamazdım ona, çoktan "Beş yüz metreden daha fazla yakınına gelemez" türünden bir karar aldırmış olurdu. Sen bilmiyorsun Tülin, ben bu Emir'i çok sevdim. Senin İhsan'ı sevmen gibi bir şey değildi bu. Yoksa "İbneymiş canım ne yapalım" deyip devam edemezdin hayatına. Bilmiyorum Tülin. Bilmiyorum.

"Emir mi, haa evet hatırladım. Yaşlanmış bayağı."

Bu halime de bitiyorum. Nasıl da doğal inkâr hallerim var. "Yaşlanmış bayağı" diyorum bilmiyormuşum gibi. Sanki yıllarca gölgesi olmadım ben bu adamın. Yüzüne eklenen çizgileri bile günü gününe izledim. Fıtık ameliyatı olduğunda, gizli gizli hastane odasına girip uykusunda az mı gözetlemedim! Yaşlanmışmış, ölürüm ben onun yoluna hâlâ, ölürüm. Ama sen pişman olmuyorsun gösterdiğine, "Emir'e bak Sıdıka" dediğine! Tabii nereden bileceksin üzülür müyüm ben şimdi, yıkılır mıyım yoksa? Bilseydin bile ne kadar dikkat ederdin acaba? Eskiden de hep böyle olurdu. Hep kendi duygularından bahsederdin, ben de dinlerdim kuzu kuzu: İhsan'ın gözleri şöyle, İhsan'ın elleri böyle... Al işte İhsan'ını, güle güle kullan.

"Gerzek!"

"Bir şey mi dedin Sıdıka?"

"Gitsek mi acaba dedim."

"Sen bilirsin, zaten kimseyi hatırlamıyorum doğru dürüst. Neden geldiğimi bile bilmiyorum."

Neden geldiğini bile bilmiyormuş. Yeni kitabın için malzeme toplamaya gelmişsindir sen ancak. İnsan yalandan bile olsa, "Sıdıka, bak yıllardır görüşmedik belki ama arada aklıma düşerdin" falan der. "Şu Emir'e de ne kadar tutkundun sen, belki onun için delirmişsindir, akıl hastanesine düşmüşsündür, seni merak ettim de geldim" der. Ne bileyim bir şeyler der işte. Bense...

II

Saat dokuz oldu. İki saattir bu az müşterili barın en dikkat çekmeyecek köşesinde –ki buraya gelmeyi de sen istedin, yoksa ayrılıp gidecektik evlerimize– karşılıklı susarak oturuyoruz. Ah Sıdıka, şimdi hatırlıyorum neden arkadaştım seninle. Hep dinlerdin sen beni. Hiç konuşmaz, derdini anlatmazdın. Sadece dinlerdin, yorum yapmadan, sıkılmadan. Ama artık ben de eskisi kadar konuşmuyorum ki. Oysa beni tanıdığında nasıl sevinçle sarıldın boynuma. Neydi o, bir tür refleks mi? Yoksa yıllardır görüşmemiş iki iyi arkadaştan ilk fark edeni böyle atılmalı öbürünün boynuna diye düşünmüş ya da kurmuş muydun bunu? Oysa sen de pişmansın şimdi, görüyorum. "Keşke hiç gitmeseydim o lanet yere, keşke hiç ses etmeseydim Tülin'i gördüğümde" dediğini duyuyor gibiyim. Böyle şeyler der misin emin değilim aslında, hatırlayamıyorum. Önem vermediğimden değil, yanlış anlama, önemini bilmediğimden hatırlayamıyorum.

Sahne açılacak belki birazdan. Kızgınsın bir şeylere belli. Bu sefer ben susuyorum Sıdıka. Sahne senin.

Tülin Hanım, dinle beni dinle. Ben bir zavallı Sıdıka olabilirim, ama artık ben konuşacağım. Yıllar ne çabuk geçmiş değil mi... Hayır, bu değil bahsetmek istediğim. Bizden bahsetmek istiyorum, ilişkimizden. Hayır hayır, bu ne biçim konuşmak böyle, ne

ilişkisi. Bizim senle bir ilişkimiz olmadı Tülin. Dost olmayı bırak arkadaş bile olamadık sanırım. Olduysak da boktan bir şeydi bu. Ben mutlu olamadım, hep senin yanındaki gibi kaldım: Dinleyen, yarım yaşayan, budalaca âşık olan, sonra saplanan, saplantılı ve düşmüş bir melek. Akıl hastanesinde yattım ben Tülin. Aşk yüzünden delirdim. Bir insanın daha büyük bir başarısı olabilir mi bu dünyada? Sen ne yaptın bunca yıl? Sen ne yaptın? Sus cevap verme şimdi, daha vakti gelmedi. Düşünüyoruz burada. Şimdi durum değerlendirmesi yapacak olursak, bu kadın var ya, her şeyin sebebi budur. (Senden bahsediyorum Tülin, sensin "bu kadın!" Ama senden üçüncü şahısmışsın gibi bahsedersem sanki durumun vahameti daha iyi anlaşılır diye düşünüyorum. Kendinden üçüncü şahısmış gibi bahseden salaklarla karıştırma ama beni. Ben, senden üçüncü şahısmışsın gibi bahsediyorum. Böylelikle, sen yanımdayken, hem yok sayıyorum seni hem de döküyorum biriktirdiğim ağularımı.) Ne diyordum; hah, bu kadın var ya bu kadın, tüm başarısızlıklarımın müsebbibidir. Maviş İhsan'ın ibne oluşu da bunun yüzünden, Emir'in gidip o sonradan görme kadınla evlenmesi de... Ama Emir'ime laf yok. Ne güzeldi lacivert takımının içinde. Yeni almış sanırım, daha önce görmediydim. Yoksa fark ederdim ben. Ben belki de aşkın yanında, küçük şeyleri fark ede ede delirdim. Kimsenin takmadığı şeyleri takarak kafama, sonunda sıyırdım yarım aklımı da. Evet evet, sadece aşktan delirmediysem böyle olmuş olmalı.

Bir gün hatırlıyorum, hani ışıklar beyaz beyaz vurur ya top oynayan erkeklerin çıplak omuzlarına, öyle bir gün işte. Bu Emir, o gün okulun bahçesinde top oynarken kale direği yapmak istedi beni. (Birden gelmiştir aklına canım. Düşünmüş değildir ya. Beni görünce, öyle sarı sarı saçlarımla parlarken güneşin kucağında, gelivermiştir aklına.) Parlayan, dik omuzlarıyla yanıma gelerek, "Kale direği olur musun?" dedi. O anda yüzünün halini unutamam. Ben de olur olmaz şeyleri unutmam zaten. İlahi ben. Sorarken gözlerini kısmıştı Emir. Bir insan gözlerini ancak bu kadar güzel kısabilir. Gayet ciddi bir şekilde, elini çenesine götürerek ve gözlerini kısarak yani daha da güzelleşerek sordu bu soruyu bana. Böylece beni önemsediğini her haliyle belli ederek

ve sadece bana sordu, anlıyor musun Tülin? Benden istedi kale direği olmamı, senden değil. Tam ağzımı açıp cevap verecekken engel oldun. Kolumdan çekerek sınıfa götürdün, birden ağlamaya başladın bana sıkı sıkı sarılarak. Şimdi anlıyorum aslında tüm gerçekleri. Tüm çıplaklığıyla görebiliyorum her şeyi: Evet Tülin, aslında sendin kıskanan her zaman beni.

Uzun süre oturduktan sonra aniden kalktı ve gitti Sıdıka. Aceleden keskinlik kazanan hareketleri, şişman vücutlarında sırıtan tüm insanlar gibi komik görünüyordu ve bu durum ortamda olması gereken gerginliği azalttı sanki. Gözlerine baktım sadece o düşünürken ve oradan geçen korkunç öyküleri gördüm. Gözlerinde sanki hiç var olmamış bir çocuğun haklı öfkesi vardı. Saatlerce oturdu ve hiçbir şey söylemedi. Ben de sussaymışım hep, demek ki bir mazimiz bile olmayacakmış.

III

Eve geldim. Biraz konyak karıştırıp kahveme, yayıldım koltuğa. Aklıma bir öykü başlangıcı için güzel bir cümle geldi: "Mezun toplantılarından nefret ederim." Bir süre rahat koltuğumda hareketsiz kalınca hem bilgisayarın başına gitmeye üşendim hem de bulduğum cümlenin çok matah bir ilk cümle olmadığına karar verip hepten vazgeçtim. Âdetim olmamasına rağmen televizyonu açtım. Bizim Maviş İhsan'a rastladım. Bir grup, çıplaklığından gayet hoşnut görünen ve sürekli gülmekten muhtemelen yanak kaslarındaki kramplarla yaşamaya alışmış dansçı kızın arasında bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Birden kendimi Sıdıka'yla birlikte yarışmacıların arasında fark ettim. Tüm soruları bildiğim halde puanlar hep Sıdıka'nın masasına yazılıyordu. Sıdıka ise aynı takımda olduğu tek aşkı Emir'e sürekli çak diyerek avcunu uzatıyor, ardından kin ve neşenin daha önce hiç görmediğim bir şekilde birbirine karıştığı gözleriyle yüzüme bakıyordu. Hadi Tülin diyordu, bir soru daha bilirsen ev bizim olacak. Emir'le neler yapacağız o evde biliyor musun? Senin İhsan'la, hayal edip de imkânsızlık nedeniyle yapamadığın her

şeyi biz yapacağız. Hadi Tülin... Derken bir gürültüyle sahnenin ortasına bir grup futbolcu gelip Sıdıka'yı kolları üstünde kaldırıyorlar. Kale direği yapmak için dışarı futbol sahasına götürmek istiyorlar. Bense onlara engel olmaya çalışıyorum. Canhıraş bir şekilde tırnaklarımla yoluyorum yüzlerini futbolcuların. Uyandığımda terden sırılsıklam bir halde, koltuğun ucunda düşmek üzere buldum kendimi. Sıdıka'yı aramak istedim, ama aniden kalkıp gittiği için telefon numarasını alamamış olduğumu hatırladım. (Biraz daha kalsa alacak mıydım?) Sonra yatağıma geçtim. İhsan'ın çakır gözleri yıllar sonra kanıma girer gibi oldu –ne olacaksa sanki–, sonra biraz kendimi okşadım. Derken sabahı bulmuşum.

IV

Eve geldim. Çay suyu koyayım dedim, sonra vazgeçtim. Odamın penceresini açıp bir sigara yaktım ve radyoyu açtım. Eski nağmelerden biri yükseliyordu: *"Kimseye etmem şikâyet ağlarım ben halime."* Yatağımın karşısındaki kanepeye uzanıp bardayken neden birayı Tülin'in saçlarından aşağı boca etmedim diye kendime sordum. Aman ne güzel bir öfke belirtisi, ama en azından bir "şey" yapmış olurdum. Meşhur yazarımız saçlarının ucundan, ısınıp sidiğe dönmüş biralar süzülürken nasıl görünürdü acaba? Bunca yılın acısını çıkarırdım ondan. Ne de olsa koca ömrün acısını birinden çıkarmak gerek, değil mi? Bu kadar yaşamanın ve delirmenin –ki herkese nasip olmaz– bir ödülü olmalı. Bu ödül de pekâlâ bir bardak bira boca etmek olabilir eski en iyi arkadaşın kafasından aşağı. *"Titrerim mücrim gibi, baktıkça istikbalime."* Sonra kapıya vurdu birisi. Baktım Tülin, titreyerek süklüm püklüm duruyor kapının önünde, üstünde şeker pembesi bir kombinezon. Bacakları bu kadar çarpık mıydı bunun? Kapıyı açık bıraktım, bir şey söylemeden dönüp kanepeye oturdum, o da geldi yanıma oturdu. Elimi tutarak ve yüzüne koro sanatçılarının takındığı o aptal ifadeyi takınarak şiir okurmuşçasına söylemeye başladı şarkının sözlerini: *"Perde-i zulmet çekilmiş korkarım ikbalime."* Tam devam edecekti ki, bir elimi ağzına,

öbürünü de susması gerektiğini göstermek için dudaklarımın üstüne götürdüm. Fısıltıyla sonra, "Yeter!" dedim, "Emir'i uyandıracaksın." O sırada Emir'i gösterdim ona. Yatağımda bebekler gibi uyuyordu. Yüzünde günahtan eser yoktu. Emir'in yatarken aldığı vücut pozisyonunu aynen taklit ederek yere uzandım. "Aynı şekilde uyuyabileceğiz ne güzel" diye düşünürken sırtımda garip bir ağrıyla uyandım. Açık unuttuğum pencereden gelen ayaz yüzünden her tarafım tutulmuş, iki büklüm, acı içinde yatarken buldum kendimi. Sonra açık unuttuğum radyoyu ve pencereyi kapatıp geceliğimi giydim ve bomboş yatağıma geçtim usulca. İlk kez kızdım Emir'e. Bütün yarım kalan, yaşanmasına izin verilmeyen iyi kötü ne varsa her şey için kızdım. Aşkımın şiddetini görmemesine kızdım. Gördüyse bile bir tepki vermemesine kızdım. Aslında bunca şeyden sonra bir sebep aramak da gerekmezdi hani, sadece kızdım işte. Tülin'i düşündüm bir an. Bunları sadece ona söyleyebilirim gibi geldi. Telefon numarasının olmadığını hatırladım. Ağlaya ağlaya, ağzıma geleni saydım rahatlarım diye... Derken sabahı bulmuşum.

Pasta

Hiçbir şeyin beni, zamansız serzenişler kadar sinirlendirmediğini fark ettim birden. Bunun nedenini anlamadım. Acaba oda arkadaşlarımın bitmeyen sızlanmalarına mı kulak vermiştim farkında olmadan? Ne çok şikâyet ediyor bu kadınlar. Ne çok şeyi hatırlıyorlar, bir de şikâyet ediyorlar. Oysa ne gereği var tüm bunların?

Neden bu odada olduğumu hatırlamaya çalıştım bir an sonra. Evet, her zamanki yöntem: Hatırlamaya adından başla. Meliha'yım ben. Sonra yaşın: Yirmi iki yaşındayım. İyi gidiyorsun, devam. Doğum yerim Ankara. Evet, memurum sanırım ben de, onlar gibi. Yeni başlamış olmalıyım çalışmaya. "Çalışır gibi yapmalısın çalışmasan da" demişti tecrübeli olan. Evet, nihayet. Böylelikle bu hayattaki esas rolümü de hatırlamış oldum: Memurum ben, boru değil. Belediyedeki bu işe sokana kadar neler çekti babam. Beni okuturken çektikleri? Ya anneme çektirdikleri? Bütün hayatın ona yüklediklerinin esiri yapmıştı annemi. Olsun, öldü o da. Biraz oldu. Babam duruldu. Bize zararı yoktu zaten. (Yok muydu?) Annemleydi derdi. Ama dürüst adamdır. Okuttu kızını, belediyeye memur bile yaptı. Şimdi de evlenme yaşın geldi diyor. Evlenme yaşı: Komikleme ad tamlaması. Hayır baba. Evlenmeme yaşımdayım ben. Hem sevmiyorum erkekleri. Kadınları çok sevdiğimden değil, yanlış anlamayın. Erkeklere özel bir garezim var. Aslında evlenmeliyim belki. Böylelikle en azından birinin hayatını zehir etmem garanti olur.

Unutmalar üstüne kurduğum hayatım bu devlet dairesinde çok zorluk çekmeyecek. Öyle çok boş zamanım var ki. Bu du-

rum beni tersine etkiliyor. Hatırlamamı sağlamıyor, tam tersine boş kaldıkça daha güzel, yavaş yavaş unutuyorum. Ha bire yabancılaşıyorum kendime ve her şeye. Güzel oluyor. Arada sesleniyorlarmış bana. Bir ara, "Kulaklarında bir sorun mu var?" demişlerdi. Sonra takmamaya başladılar. "İlişmeyin bana" bakışlarımı fırlatmama bile gerek kalmadı. Tek başıma otururum ben, memur memur. Memureyim hatta, hem de evlenme yaşı gelmiş bir memure. Memur, memure, memur, memure, memur, memure.

Memure Meliha.

Memnun oldum.

Ben de.

"Meliha, hadi canım çıkıyorum ben. Müdür Bey gelirse, oğlanı dişçiye götürdü falan dersin."

Der miyim? Derim herhalde. Durumuma bağlı. Bilmiyorum.

Babam dün gece eve sarhoş geldi. Ben onun içtiğini hiç görmemiştim. Yatağına zor yatırdık kardeşimle bir olup. Bana annemin adıyla seslenip durdu. Bir ara eteğimi bile kaldırmaya çalıştı. Güldüm ben. Sinirden canım. Kardeşim gülmedi. Ne ketumdur o bir bilseniz. Sevdiği kızdan bile bahsetmedi bana. Annem öldüğünde de hiçbir şey yapmadı, öylece durdu. Hep durur zaten. Ben de bazen öyle olurum, ama zaman zaman neşeye benzer bir şey hissederim belli etmesem bile. Ama o abartır suskunluğunu. Çocukken nasıldı? Nasıldık biz? Çocuk da mı olduk bir zamanlar?

Bugün ilk maaşımı aldım. İlk maaş. Ne anlamlı. Pasta da alırım ben şimdi. Memureyim ya ben, ilk maaşımla pasta alırım aileme. Alırım pastayı giderim eve. Çikolatalı olsun, ama çok büyük olmamalı. Kardeşim yemez nasıl olsa. Pek yemez o. Düşünür. Acaba ne düşünür? Sevgilisini mi, okulunu mu? Bunları düşündüğünü pek sanmıyorum. Hani hep düşünen ama kimsenin ne düşündüğünü bilmediği insanlar vardır ya. Onlardandır benim kardeşim. Belki pek de düşünmüyor aslında, öyleymiş gibi yapıyor. Kim bilir, debil, durağandır belki de. Olsun. İnsan biraz yer pastadan. Ye diyorum sana, Allah'ın cezası. Pasta ye biraz. Sesini çıkarma, ye sen pastayı. Ne annesi? Annen daha

gelmez, korkma. Baba deme bana. Ya da, de! Evet, baba de bana, baba. Dönme arkana. Kıpraşma, eğil biraz. Hepimiz pastadan yiyelim. Pasta, pasta, pasta, pasta...

Pastacı hoş çocuktu. Bir ara gözleri göğüslerime kaydı. Fark ettiğimi görünce kızardı. Kızarsın zaten. Tüm erkekleri kızartmak lazım. Pastacıyı da mı?

Evet, ne diyordum?

Eve geldiğimde babamı yerde yatarken buldum. Kardeşimi de elinde bir bıçakla aynaya bakarken. Bilinçli her memurenin yapacağı şeyi yaparak, kardeşimin elinden aldım bıçağı –ki o hâlâ aynaya bakıyordu– ve babamın karnına koydum. Şişer ölüler davul gibi olur, bilirsiniz belki. Sonra pasta geldi aklıma. Gittim açtım mutfakta. Bir baktım ki, yanlışlıkla çilekli pastayı koymuş gözlerini göğüslerimden ayıramayan hoş pastacı. Göğüslerimi iki elimin arasında sıkıştırarak, sutyenimi düzeltirken yaptığım gibi öne eğdim, hafifçe salladım. Saçlarıma şekil verdim. Biraz gururlanarak, yarım ağız sırıttım, geçtim oturdum kolları eprimiş koltuğumuza. Babamı izlerken yavaş yavaş yedim pastayı. Sanki bir şeyler düşünmeliymişim gibi hissettim... Sonra geçti.

Aynada

Tırnaklarını yiyordu tanıştığımızda. Gözlerimi ayıramamıştım parmaklarından. O ise benim bakmamdan huylanmak yerine, gözlerimin içine baka baka kemirmişti artık ne kaldıysa. Sırf bunun için bile sevebilirdim onu.

Sonra evine davet etti. Hiç gelmem melmem demedim. Evini merak ediyordum. Gelirim deyince önce biraz şaşırdı, sonra hafifçe gülümsedi.

Mora boyamış duvarlarını, ilgimi çekti. Morun açıklı koyulu tonları. Bir de kedi var ortada dönenen. Tüm evi gezdirdi sonra.

Oturma odasına tekrar girdiğimizde, kapının hemen yanında bulunan kenarları yaldızlı büyük aynanın önüne bir tabure koyup oturttu beni. "Kendin dışında aynada gördüğün her şeye bakmanı istiyorum" dedi. Anlamadım ama dediğini yaptım. Oldum olası az sorgulayan, "neden" diye sormayı aklına az getiren biri olmuşumdur zaten. Ötekilerden hep bir mucize bekleyen, sözcükleri bir araya getirişlerinden yeni bir dil oluşacak diye medet uman. Bunu bir define avı gibi algılayıp diğerlerinin düşlerinden kendisine yeni bir renk yaratma sevdalısı edilgen korsan.

Aynadan yansıyan eşyayı izliyordum. Turuncu bir örtü serilmiş bordo kanepe, arkasındaki duvara asılı bir tablo ve onun bir kısmını görmemi engelleyen uzun ve püsküllü avize. Tablonun görünmeyen kısmı aklıma takılıyordu. Her defasında daha sonra bakayım diyor, sonra da unutuyordum. O taburenin üzerindeyken, yaptığım şeyin nedenini sorgulamıyordum. Kendimi

pek güzel ve bakılası bulmadığımdan, aynadaki diğer şeylere bakmak çok da zor gelmiyordu.

Çay getirdi ve "Koltuğa geçelim, daha rahat edersin" dedi. Ne aynadan, ne az önceki gönüllü denekliğimden bahsetti. Konuşmadan çaylarımızı içtik.

Evden çıktığımızda elimi tuttu. Akşamüzeriydi çok iyi hatırlıyorum. Benim üzerimde çiçekli bir elbise vardı. Saçıma da elbisemdeki çiçeklerin kırmızısının bir ton açığından bir bant takmıştım. Denizi gören bir yokuştan aşağı iniyorduk. Elimi tutmakla kalmadı, kuytuya çekip birden ağzımdan uzun uzun öptü. İlk kez ağzımdan öpülmüştüm ama belli etmedim. Yani, sanırım. Sonra denize inene kadar hiç konuşmadık. İyi de ettik bence. Bazen konuşmamak iyidir.

Onun evinde uyuduğum ve susar gibi seviştiğimiz ilk gecenin sabahında gözlerime güneşin vurmasıyla uyandığımda yatağın ucuna oturmuş sigara içiyordu. Tırnakları bittiği için dudaklarını kemirmekle meşguldü. Gözlerimi tekrar kapattım. Uyuyormuş gibi, anlarsınız. Yoksa anlamaz mısınız? Hiç yapmadığınızı söylemeyin lütfen. Hayatın ağırlığını başka bir yerinden tartmak için yapılan şeylerden biridir bu. Çocukken yeni yakılmış sobanın çıtırtılarına uyanıp, yorganım gözlerimin hemen altına kadar örtülü bir halde, kahvaltıyı her sabah aynı sabırla hazırlayan annemi yarı açık gözlerle ve şaşkınlıkla izlerken aldığım zevke benzer bir durum denebilir. Yorganı indirdiğiniz an artık günün gerçeği hüküm sürmeye başlar ve siz de onun bir parçası oluverirsiniz.

Sigarasından son bir nefes alıp yanıma uzandı. Ben gözlerim kapalı, üzerime vuran güneşin yarattığı ılık esriklik ve başka bir evde uyanmanın verdiği değişiklik duygusuyla mutluluğa benzer bir şey hissettim o an. Parmaklarını yüzümde gezdirmeye başladı. Mecburen açtım gözlerimi, yeni uyanıyormuş gibi yaparak. Çarşafla göğüslerimi örterek uzandım, boynunu öptüm. Durdum, boynu az önce öpülmüş sevgilinin nasıl göründüğüne baktım.

"Şimdi gitmelisin" dedi birden. Hiçbir açıklama getirmedi sonra. Orada öyle oturmaya devam etti. Giyinirken onu sevdiğimi fark ettim ve sessizce çıktım. Uzun uzun dolaştım.

Yine bir bahar öğleden sonrası, aynanın karşısına oturtulmuş bekliyorum. Bugün buraya gelirken sokaklarda dolanan tüm kokular başımı döndürdü. Yolda gördüğüm çocuklara gülümsedim, taze ekmek aldım. Yoksa o geçen gün müydü? Hani beni yatağa bağlayıp dışarı çıktığın ve tam on beş saat sonra geldiğin geceden sonra. Geleceğini biliyordum ama, hiç korkmadım. Sessizce gelip saygıyla ve özenle dokunarak çözdün beni. El ve ayak bileklerimi okşadın, menekşelere su, kediye mama verdin. Sonra yanıma uzanıp uyudun. Bense seni izleyip durdum.

Kapıdan girer girmez sana sarılmak istedim, ama bir notla karşılaştım aceleyle yazılmış. Yok yok, ayakkabını bağlıyordun geldiğimde, acelen olduğunu ve hemen döneceğini söyleyerek dışarı çıktın. Sen çıkmadan belki mesafeli bir öpücük almışımdır, kim bilir. Evet, böyle olmalı. Ve çıkmadan önce, beni her zamanki tabureme oturtmayı ihmal etmedin elbette.

Eşyanın durgunluğunu, kendi varoluşum dışındaki oluşları izliyorum uzun uzun. Doğrudan bakmadığım aynadaki aksim koyu yeşil bir gölge oluyor. Aklıma bir sürü şey geliyor. Yatağın altındaki oyuncakların mesela. Biliyorum onlarla oynamayı çok seviyorsun, canımı yakmana ses etmemem bu yüzden. Oyun oynamanın değerini bilirim. Çocukken annemin olur olmaz vesveseleri nedeniyle birlikte oynamama izin verilmeyen çocukları pencereden izlemekten sıkıldığımda ve evde yalnız geçirdiğim saatler boyunca yaptıklarımı hatırlıyorum. Çocukluğun tehlikeli masumiyetinin, bir cumartesi öğleden sonrası kuzenimle oynadığımız sevişmeli çocuk yalnızlığının tadı geliyor aklıma. Annem boynumdaki morluğu fark ettiğinde kopan fırtına! Ama kuzenim bile öpmemişti ağzımdan, ilk sen öptün. Ne ısırır ne de korkar gibiydi öpüşün. Bir daha da hiç böyle öpmedin beni.

Sonra yine aynadaki tabloya kayıyor gözüm. Bir kadın var, silik bir gülümsemeyi çağırır gibi duruyor. Saçlarını dağınık bir şekilde toplamış, beyaz çiçekli bir kadın. Biraz beni mi andırıyor ne? Kalksam diyorum aklımdayken, bir bakıversem tablonun görünmeyen kısmında ne var diye. Garip itaatkârlığım engelliyor, öylece duruyorum. Sonra bakarım diyorum ve sonra yine unutuyorum.

Tüm bunlar beni yormaya başladı. Bazen gülümsüyor, bazen sinirleniyorum sana belli etmesem de. Kurallarını bilmeden oyun oynanmasa da, bu kabullenişe devam etmek bile gizliden hoşuma gidiyor. Mızıkçılık yapmadan sonuna kadar gitmek istiyorum. Bu taburenin üzerinde canım sıkılıyor, sırtım fena ağrıyor. Kimi zaman, ne kadar süredir o aynanın önünde öylece oturduğumu düşünüyorum. Yeni mi geldim, yoksa günlerdir orda mıyım, çıkaramıyorum. Oysa şimdi kalksam, sen gelmeden biraz dolaşsam evde, sırtımın ağrısı geçse... Hem çişim de geldi.

Birkaç gün önceydi sanırım. Başka bir kadınla baş başa bıraktın beni. Sonra bir kilo yeşil erikle döndün eve. Oturdun, hepsini tek başına yedin bizi izlerken. Yeşil eriği ne çok severim ama hiç canım çekmedi. Yanlış olan bir şey vardı, biliyordum ama neydi tam kestiremiyordum. Kadın, senden aldığı talimatlarla, yatağın altındaki oyuncakları çıkarıp benimle oynamaya başladı. Beni bağlamasına izin verdin. Gözlerimi kapadım ben de. Canımın ne kadar yandığını unutmak için, senin yeşil erik yerken çıkardığın sesleri dinledim. Dudağının o anda aldığı şekilleri düşündüm. Uyumuş ya da bayılmışım sanırım, sonrasını hatırlamıyorum.

Gecenin ortasında uyandım sizin gürültünüzden. Sigara içip konuşuyor, gülüyordunuz. Benimle hiç böyle konuşmadığını fark ettim. Uyandığımı gördüğünde ben yokmuşum gibi konuşmaya ve gülmeye devam ettin. Kadın kucağına aldığı kediyi seviyordu yavaş yavaş. Kediyi sevmek hiç aklıma gelmemişti oysa benim. Sen isteseydin severdim belki. Yok belki değil, sen isteseydin kesin severdim.

Aynanın karşısında oturmuş bir halde bunları düşünürken kedinin odaya girmesiyle irkildim. Konuştum kediyle, kendisinin bu odada işi olmadığını, geldiği yere dönmesi gerektiğini söyledim. Hatta benim de hemen kalkacağımı, önce çişimi yapacağımı, sonra uygun olursa gene ayna karşısındaki yerime geçip oturacağımı söyledim. "Sanki hiç kalkmamışım gibi yani, anladınız mı?" dedim. Ve odayı terk etmesini rica ettim. Kedi nezaketimi yanlış anlamış olmalı ki, bana daha çok yaklaşıp sırnaşmaya

başladı. Beni geçen gün kucağında mayıştığı o kadın mı zannetti acaba? Yanımdan ayrılmıyor, bacağıma sürtünmeye devam ediyordu. Bunaldım iyice. Seni çağırmak, adını bağırmak istedim, ama adını bilmediğimi fark ettim. Ben de kendi uydurduğum bir adla çağırdım seni. Ama bir adın varsa tam da uydurduğum o ad olmalıydı. İçim ezildi. Birden sesini duydum, çok uzaklardan geliyordu sanki. Ne dediğini anlamadım. Bilmediğim bir dilde konuşuyor gibiydin. Korkutucu bir yanı vardı sesinin ve söylediklerinin. Yine de biraz bekledim, sen gelmeyince zor attım evden kendimi. Evden attım derken mecazi anlamda söylemiyorum. Balkondan attım desem daha anlaşılır olur belki. Ne yapayım, aklıma o an yapacak daha iyi bir şey gelmedi. Aşağı hızla inerken, apartmanın camlarına vuran yansımanı gördüm. Hızla yukarı çıkıyordun ben düşerken. Hayal gibi geçip gittin, görmedin beni... Arkamdan gelirsin, en azından seslenirsin sandım. Gelmedin.

Evden kendimi atmadan önce tabloya gözüm çarpmıştı. Tablonun görünmeyen kısmında, kadının baktığı yerde boş bir ayna varmış sadece. Beyaz çiçekli kadınsa boşluğunun resmine çağırıyormuş o gizli gülümsemeyi.

Aklıma çizip tablonun görünmeyen kısmını unutmayayım diye, devam ettim düşmeye.

Apollon

Üç yüz gram. Bunu da katarsak toplam iki yedi yüz elli. Ne fark ama! Üşenmedim Nişantaşı'na kadar yürüyüp geri geldim. Terlemişim. Apartmanın girişinde karşıma çıkmasaydı keşke. Hem de ben terliyken. O günden sonra karşılaşmamıştık. İyi olup olmadığımı sordu. Gülümseyemedim. Kapıyı tuttu. Bir yandan da saatine baktı. Belki bir yere yetişecektir. Hep bir yerlere yetişecek havası. Teşekkür ettim mi? Etmemişimdir. Yüzüm mü var teşekkür etmeye? Favorilerini kısaltmış. Gözü saatinde. Hem kapıyı tutuyor hem saatine bakıyor. Hâlâ kapıyı tutabiliyor, ne adam!

Bu binaya üç yıl kadar önce taşındım. Taşınıyor olmanın yarattığı gerilime, bu ağır bedenin yorgunluğu eklenince, akşama doğru kendimi zor atmıştım koltuğa. Tam da o sırada apartman boşluğuna kaydı gözlerim. Karşı pencerede çıplak gövdesiyle bir şeyler arayan pırıltılı tanrı. Pencere bel hizasında bittiği için o kadarını görebiliyordum. Bir sigara yaktım. Ondan sonra aklımda hep o an. Gözümün önünde bir şeyi aramanın verdiği tatlı telaşıyla elini çenesine koyarak düşünmesi, bir yere geç kalmak üzereliğin tedirginliği... Apollon'umun çıplak gövdesi.

Sonra apartman içi karşılaşmalar. Asansör tedirginlikleri. "Merhaba"lar, "İyi akşamlar"lar. İçime düşen ateş. Kulaklarımın yanması. Karnıma yayılan hoşluk. Asansörün kapısını kim açacak? İlk kim girecek, kim çıkacak? Aynı kata çıkılacak. Sonra çaktırmadan bakılacak. Yeni paltosu fark edilecek, ama bir şey söylenmeyecek. Parfümünü mü değiştirmiş diye kafa yorulacak. Kapı dürbününden gelenine gidenine bakılacak. Sayfalar dolusu notlar tutulacak.

Bir tür delilik hali.

Benim kapı dürbünüm ve hassas kulağım sayesinde yarattığım bu karşılaşmaların çokluğu, sonunda iki çift laf etmemizi sağladı. Hakkında uzun gözlemlerim ve duvar dinlemelerim nedeniyle bildiğim birçok şeyi hiç bilmiyormuş gibi yapmaktaki başarım, neden muhasebecilik yerine oyunculuğu seçmediğim konusunda beni hayıflandırdı. Öyle ya, birçok şişman kadın, sırf ünlü oldukları için bir sürü yakışıklı erkekle birlikte olabiliyor. Ya ben? Ne zengin ne de ünlüyüm.

"Reklamcıyım" diye yalan söylediğimde gözleri parladı. O da reklamcıymış. Bilmiyordum sanki! Yapmacıklı bir abartıyla şaşırdım. Bir tane reklam ajansı adı uydurdum gülerek. "Ha reklamcı, ha muhasebeci ne fark eder" diye tekrar ediyordu iç sesim. Ne önemi var ki insanın mesleğinin? Benim sevgili iç sesim. Gülerken, dişlerinin ayrık olduğunu fark ettim. Bir günlük sakalı yine alelacele hazırlandığının işareti.

"Yarın akşam bir parti veriyorum benim evde. Gelmek istersen?"

İki yılın sonunda. İster miyim acaba? İstemem yan cebime koy. Gittim. Bir sürü reklamcı. Az kadınlı, çok erkekli bir kalabalık. İçkinin verdiği rehavetle gevşemiş, yayılmış bedenler. Beden dilleri yatağa meyilli bir grup insan. Meslektaşlarım. Hadi oradan. Fön çektirmiştim. Evet, saçlarım güzeldir Allah var. Malzeme kısıtlı olunca elde olanı iyi değerlendirmek gerekiyor. Yetmez. Erkeklere yetmez.

Bana "Böyle de reklamcı mı olurmuş!" dercesine bakmalar, inceden göz süzmeler... Erkekler garip bir şekilde daha samimi. Kadınlar daha soğuk. Rakipleri değilim aslında. Bakımlı erkekler, güzel kokan kadınlar. Garanti muhabbetler...

"Hangi üniversite? Aa, kuzenim de oradan mezun belki tanırsın. İletişim bölümü için çok iyi derler hep."

Ne bileyim, ben muhasebeciyim. Bilanço hesabı yaparım size. Defter-i kebir tutarım. Delice hesap yaparım, tutkuluyumdur. Sayılarla yatar, sayılarla kalkarım.

"Haa, evet. O reklamı bir arkadaşım yönetti. Ne yetenek ama. Herkes o reklamdan konuşuyor. Fikir güzel, ama kilolu insanların tepkisini çekti. Ne o öyle, herkes incecik olmak zorunda sanki. Değil mi yahu?"

Lütfen, bana bakmayın. Kiloluymuş! Yapmacık nezaketiniz, şişman insanlar demenizi engelledi. Aslında reklamcı olmayan bu şişman muhasebeciye göz ucuyla bakmayın. Gülüşmeyin, kırmayın.

"Görmedim ben o reklamı henüz."

Allah kahretsin, konuşmak zorundaydım sanki. Sıkıldım. Nerede benim uğruna yalanlar söylediğim, bu maymunlara maskara olduğum Apollon'um? Kim bilir nasıl sırıtıyorum bu eski model kıyafetler içindeki acemi bedenimle. Şarap güzelmiş. Çok içmemeliyim aslında. Yeni diyete başlamışken. Köşedeki dubadan kaçamak bakışlar hissediyorum. Tabii, o da şişman ya, herkes kendi dengiyle... Bakmamalıyım. Neredesin prensim? Beni o anlar. Nasıl da tatlıydı beni davet ederken. Ayrık dişlerinin arasından arada görünüp kaybolan pembe dili. Anlar mı o beni gerçekten? Hiç öpüşmemiş bu dudakların mührünü çözer mi? Bendeki beni görebilir mi? Mazrufa, zarfı geçerek girebilir mi?

Çocukken, annem ağzıma balık yağlarını dayarken hep kilo almak isterdim. Sınıfın cılız kızı, babasının erken ölümüyle annesinin zorunlu hobisi olmuş zavallı. Beslenme saatlerinde sınıfa gelen annem. Yine benzer kaçamak bakışlar, gülüşmeler. Sonunda öğretmenimiz dayanamayıp annemi kibarca kovmuştu sınıftan. Nasıl sevinmiştim. Yine de şimdi düşündüğümde, beni annemden başka kimsenin sevmediğini anlıyorum. Onun hastalıklı sevgisini bile özlüyorum. Öldüğü gece kavga etmiştik. İlk kez. Nereden bileyim o gece öleceğini. Herkesin en az bir trajedisi yok mudur hayatta? Benimki de bu işte. Ama belki bu gece benim hikâyem değişir. Belki o her şeye değiyordur. Belki...

Kapı çaldı. Apollon'um parıldayarak kapıya koştu. Bunca süre mutfaktaymış demek ki. Keşke biraz yardım etseydim. Onun mutfağı da benimki gibi küçüktür nasıl olsa. Şöyle salata kâsesini uzatırken mesela, hafifçe değiverirdi bedenim onun kusursuz bedenine.

Gelen oldukça iyi giyimli ve yakışıklı bir adamdı. Sarıldılar. Herhalde yakın bir arkadaşı. Ah, artık bu tarafa gelse ya biraz da.

"Kimmiş gelen?"

"Muzaffer'i tanımıyor musun?"

"A, tanımaz olur muyum? Şevki'nin eski sevgilisi değil mi? Ne zamandır birlikte bunlar?"

"Ohoo. Kızım sen işe güce fazla kaptırmışsın kendini galiba. Bir aydır birlikteler."

Hiç konuşmadan, kimseye bir şey söylemeden, şaşkın bakışlar içinde hızla orayı terk ettim. Apollon'um da anlam verememiş bir şekilde yüzüme bakıyordu. (Bunu uydurmuş olabilirim, belki sevgilisiyle ilgilenirken evden ayrıldığımı bile fark etmemiştir.) Eve girdim, ışıkları yakıp bir oh çektim. O an büyük bir rahatlama hissiyle birlikte, son zamanlarda sık sık karşıma çıkan keşke hiç doğmamış olsaydım hissi birbirine karışıyordu. Kendime kızdım, ne de olsa çok önemli bir ayrıntıyı gözden kaçırmıştım. Biraz balık yağı buldum dolapta annemden kalma. Belki işe yarar diye, diktim kafama. Yayıldım onu ilk gördüğüm koltuğa. Dalmışım. Bir ara uyandığımda bu sefer iki gölge belirdi apartman boşluğundaki sarı tül perdelerin ardında. Gölgeler birbiri içinde erirken hep aynı ses kafamda:

"Ne işin olur senin Apollon'la."

Mola

Otobüs on beş dakikalığına durdu mola yerinde. Bir çay içimlik. Kirli muşamba serili masada oturuyorlar. "Belki biraz konuşuruz" diye geçiriyor Sami içinden. Yola çıktıklarından beri tek kelime etmediler. Oysa otobüs sisler içindeki dağ yolunu yavaş yavaş çıkarken nasıl da konuşmak istemişti. Ama Elif susuyor, uzun uzun susmanın acılığından zevk alır gibi. Bir ânı hatırlamaya çalışıyor sanki: Küçük bir kız, tozlu sıcak, akşam üzeri yılgınlığı, salıncaklar, ışık, bol ışık... Ama hepsi bir araya gelip yerli yerine oturmuyor. Küçük kızın yüzü sürekli değişiyor.

Canı sıkılmış bir halde, elini boynuna götürüyor Elif. Tutulmuş boynunu sanki farkında olmadan usul usul ovmaya başlıyor.

İki sigara yakıyor Sami, birini Elif'e uzatıyor.

"Acaba ne düşünüyor?"

"Uzun boylu bir adamdı. Sami biraz andırıyor mu onu? Sanmam, Sami ne onun kadar uzun boylu ne de suskun. Annemin arkasına saklanırdım o adam kapıdan içeri girer girmez. Bıçağı andıran, ince ve siyaha kaçmış dudaklarındaki garip gülümseyişten korkardım, bir de büyük ellerinden. Korkumdan, ondan tarafa bakmamak için annemi gözlerdim hep. Kızıl saçları çözülmeye başlamış bukleler halinde omuzlarından iner, hızla inip kalkan göğüslerinde dalgalanırdı. Babamla olduğundaki halinden farklı görünürdü. Daha neşeli denemez ama sanki daha farkındaydı varlığının; o ânın içinde oluşunun ve yaşamasının. Derken biraz aksayan sol bacağının üzerine döküle döküle mutfakla oturma

odası arasında mekik dokumaya başlardı. Annemi yürürken izlediğimde benim de sol bacağım seğirirdi bazen, geçsin diye dua ederdim. Ocakta usul usul közlediği patlıcanların kokusu kavun kokusuna karışırdı. Sonra çilingir sofrasını daha önce görmediğim bir özenle kurar, adamın karşısına yavaşça oturup eli çenesinde onun yiyip içmesini izlerdi. Az konuşur, pek az gülerlerdi. Tanımadığım bir şey uçuşurdu köşeleri belirgin, küçük odamızda. Bir esintiye dönüşür, dağılırdı sonra. Vakit ilerleyince annem beni uyuklarken görür, divanın üzerine yatırırdı. Kokusunu içime çekerdim yakınlığını fırsat bilip. O ânın uzun sürmeyeceğini bildiğim için tadını çıkarmaya çalışırdım. Tam, neredeyse siyah dudaklı adamın koluna girip odadan çıkacağı anda son bir kez başını çevirerek bakardı bana, bilirdim. Birden uykum kaçardı. Sonra gözlerimi açar, karanlıkta seçilebilen eşyayı büyük bir kederle izlerdim. Yarısı dolu sürahi ne kadar yalnızsa yenmiş içilmiş sofrada, kendimi aynen öyle hissederdim soğumaya başlayan odanın bir köşesinde. O adam annemleyken, babam evde olduğunda yaptığım gibi gidemezdim yatak odasına. Nedenini tam anlamasam da, korku içinde beklerdim."

Sami dayanamıyor, soruyor sonra:

"Kızın mı düştü aklına?"

Mola yerlerinin o bildik, kekremsi kokusuna radyodan yayılan cızırtılı bir türkü karışıyor. Elif soruyu hiç duymamış gibi, Sami'nin yüzüne bakmadan kül tablasının üzerinde işaretparmağıyla daireler çizmeyi sürdürüyor. Sanki o güne kadar yaptığı birçok şey –annesinin evi terk etmesinden on iki yıl sonra babasını o eski ve her tarafından terk edilmişlik akan evde hatıralarıyla kafası karmakarışık bırakıp Saatçi Yaşar Usta'yla evlenmesi, henüz on yedisindeyken hamile kalması, sekiz ay sonra çamaşır asarken doğum sancılarının başlaması, erken ama sağlıklı doğan kızı, kocası cumaya gittiğinde kocasının kalfası Sami'yle saatçi dükkânının arkasındaki küçük bölmede rahatsız edici saat tik takları arasında yaptıkları, kocasıyla oturup yedikleri sakin akşam yemekleri boyunca hayatını düşünmesi, düşünebilmesi– hep bu ânı yaşayabilmek içindi. Şimdi her şeyi arkasında bırakıp hiç görmediği bir şehre yeni bir başlangıç için

giderken, bu soğuk ve ürkütücü mola yerinde Sami'nin karşısında oturmak içindi demek tüm çabası.

Fark etmeden içini çekiyor Elif. Annesini elinde kahverengi deri valizi, aksayan sol bacağını hafiften sürüyerek o kenarları damalı taksiye binerken düşünüyor. Adamın annesinin yanındaki varlığının yakıcılığı ve annesinin dimdik ileriye bakışı bunca yıl sonra bile bugün yaşanmışçasına içini acıtıyor.

Kapıyı açıp yalın ayak kendini dışarı attığında hareket eden taksiyi, belki annesi başını çevirir de kendisine bakar diye gözden kaybolduncaya kadar izlemesini hatırladığında sol bacağında tanıdık bir seğirme peydahlanıyor.

Bu sabah evden çıkarken hiç telaşlı değildi. Saatçi Yaşar Usta'yı seviyordu aslında, dürüst, sadık bir kocaydı. Yaşça büyük olmasına rağmen Elif'i ne gereksiz kıskançlıklarla sıkmış ne de terk edilme korkusuyla fazla şımartmıştı. Ama bunları düşünmenin bir faydası yoktu. Sami muhtemelen tırnaklarını kemirerek bekliyordu işte dışarıda. Belki Yaşar Usta'nın hediyesi olan tel maşa saatine bakıyordu arada. Ne kadar farklıydı ki Sami kocasından? Hangisini daha çok seviyordu acaba?

Yıllardır babasından köşe bucak sakladığı, kaç kez yırtmak isteyip yırtamadığı annesinin evde kalan tek ve sararmış fotoğrafını valizdeki birkaç eski giysinin üzerine düzgünce yerleştirirken tüm bu soruları zihninden atmaya çalıştı.

Taksici beklemekten iyice gerilen Sami'nin isteği üzerine iki kez bastı karga sesine benzer kornaya.

Dışarı çıktığında etrafı usulca süzdü. Kızı bir salıncak üzerinde neşeyle sallanıyordu. Onu hep o salıncağın üzerinde hatırlayacak olmasını garipsedi birden. Tıpkı annesini o damalı taksinin kirli camı arkasında hatırladığı gibi, kızını da bundan sonra salıncakta sallanırken savrulan eteklerinin çizdiği resmin içinde hatırlayacağını duyumsadı. Yerini bulduğuna emin olamadığı son bakışı kızının tam önünde bir süre havada asılı kaldı.

Yarı uykulu bakışları istemeseler de kirlenmiş yolcuların tam ortasında, Elif'in konuşmamasından tedirgin, bir sigara daha yakıyor Sami. Bir yandan sol işaretparmağının tırnağını kemi-

riyor, diğer yandan arada kendisine kayan gözlere umutla bakıyor. Bir şey daha söylemek ister gibi oluyor, sonra vazgeçip başını önüne eğiyor.

Molanın bittiğini söyleyen anonsu duyup, gecenin mor ışığı üzerlerinde şavkıyorken otobüse doğru ilerliyorlar.

Elif'in, sol bacağında gitgide kuvvetlenen seğirme anlaşılmasın diye usulca Sami'nin koluna girişini, Sami'nin dudağının kenarındaki gecikmiş gülümseyiş izliyor.

Her Şey Tarih Oluyor

Bugünlerde her şeye garip bir gözle bakıyorum. Acayip işler yapıyorum. Müzeyyen Senar dinliyorum örneğin, oysa hiç sevmem. Çok erkeksi gelir bana. Sesinde de garip bir külhanbeyi havası. Sevmem işte canım. Ama bu durum, onu dinleyip dinleyip iç çekmeme ve kendime acımama engel olmuyor. Geçen akşam da kapuska yedim. Oysa ağzıma koymamıştım hayatım boyunca. Evi temizlemeye gelen kadın haftada iki gün yemeğimi de pişiriyor. O kadar söyledimdi lahana hariç ne zıkkım yaparsan yap yerim diye. Ama gariptir, bayıla bayıla yedim acısı bol kapuskayı. Ekmekle de sıyırdım tabağımı. Parmaklarımı bile yaladım iştahla, hazır Aysun evde yokken. Sanki iki hafta önce koltuğun yeri değişti diye bütün evi ayağa kaldıran aksi ihtiyar ben değildim.

Dün Aysun gelmedi. Anası emekli maaşı için kuyruktayken fenalaşmış. Hastanedeler şimdi. Nasıl gidilecek oraya? Hava da buz gibi, en iyisi evde kalmak. Aysun'u cep telefonundan ararım artık. Bu ay fatura yüklü gelecek ama yapacak bir şey yok. Aramak lazım. Üç kuruş aylıkla kim çeker bu yaşlı, nemrut herifin kahrını ondan başka? Elim ayağım oldu sanki. Peki benim bu halim ne olacak? Neden böyle hissediyorum? Sanki hiç doğmamış gibiyim. Öyle küçük bir dölüt. Masum da değil hani. Ama küçük ve savunmasız hissediyorum kendimi. Sanki bir anda birisi gelecek, alıp çıkaracak ana rahminden beni. Hiçbir şey yapamadan, dilsiz dudaksız atılacağım çöp kutusuna.

Cep telefonu kapalı. Biliyorum, surat asar aramadın diye. Mesaj çekmeyi de bir öğrenemedim gitti. Aman kalk işin yoksa, hazırlan şimdi. Okmeydanı'na da nasıl gidilir buradan?

"Halil, korkmasana yahu. Erkek adam korkar mı iğneden, bıçaktan? Hem adam olacaksın oğlum. Çıksana masanın altından. Halil, kızdırma beni."

"Ben adam olmuycaaaam."

Sözümde durdum, sahiden olmadım. Bir şeyi kırk kere söylersen olurmuş. Eski karım da öyle derdi hep. "Sen adam olmazsın." Herhalde olmam! Olmadım da. Yazar oldum ama. (O da tartışılır ya.) Hem adam olmak ne demek? Herkesin istediği gibi olmak, beklenen, öğretilmiş tepkileri vermek, yasalara uymak ya da yalan söylememek mi? Çok küçükken almıştım bu kararı. "Ben adam olmuycam" diye bağırmıştım masanın altında korkudan titrerken. Çükümün ucu gidince adam olacakmışım, peh!

Hastaneye zar zor vardığımda Aysun boynuma sarılıp ağladı. Kalp krizi. Yoğun bakımdaymış anası. Şimdi ellerimi sırtına kavuşturup, yavaş yavaş sıvazlamalıyım sırtını. Öyle yapılmaz mı biri size sarılmış ağlarken? Ama ben o anlarda hiç de sahici hissetmem kendimi. Ya ağlayan kişi gerçekten o an sizin zannettiğiniz şey için ağlamıyorsa, ne bileyim gerçekten o şey için ağlıyor olsa bile, aslında bu ağlayışı zorunlu hissettiği için çağırdıysa. Hem nasıl sıvazlanır ağlayan bir kişinin sırtı? "Hişşşt!" falan mı denir yatıştırmak için? Nereden bileyim tüm bunları?

Of, hâlâ susmadı. Yavaşça omuzlarından tutarak kendimden uzaklaştırdım. Ama bunu yaparken de, aslında ağlamasını kesmesi gerektiğini, bunun beni ne kadar üzdüğünü belirten yüz ifademi takındım. Bir yandan da gülüyordum kendime sinirden, sinirlenince yüzünde o salak gülümseme olan insanlardan nefret etmeme rağmen. Yaşlandıkça nefret ettiğim insanlara daha çok benzedim. Bu yüzden mi bu kabulleniş, sırtını sıvazlamam, bu salak yüz ifadem? Bana sarıldığında göğsümde hissettiğim memelerinin diriliğini fark etmemişçesine, yüzümün ifadesini hâlâ bozmamam. Ben böyle değildim. Değildim.

"Çok hasta. Doktor 'Yoğun bakımdan çıksa bile yaşaması çok küçük bir ihtimal' dedi."

Ve hıçkırarak tekrar ağlamaya başladı, boynuma sarılıp. Tanrım, ne güzel kokuyor. Kulaklarından başlamak istiyorum

öpmeye, boynuna doğru inmek yavaş yavaş. Ama bunları düşünmemeliyim diyorum. Annesi ölüyor kızın. Elimde değil. Sarılıyorum sıkı sıkı. Benim de ölümüme çok kalmadı nasıl olsa. Bu beni rahatlatıyor. Sanki özüne dokunuyorum her şeyin. Daha bir hakkım varmış gibi geliyor bir sürü şeye. Mesela annesi ölüm döşeğindeyken ve bana sarılmış ağlarken, yardımcımın memelerini göğsümde hissetmekten ve aynı zamanda üzülmüş rolü yapmaya devam ederek sırtını sıvazlamaktan hiç gocunmuyorum. Gençken böyle bir durum olsa, sarılmayı ve teselli ediyormuş gibi yapmayı falan bırak, muhtemelen buraya gelmezdim bile. Üzülmüş gibi de yapmazdım, ama artık en azından bunu yapmaya hakkım var gibi hissediyorum. O üzgün diye gerçekten üzülemem ya! Düşünemem annesini falan. Bu sefer uzaklaştırmıyorum kendimden. Doya doya kokluyorum saçlarını. Eh, ne de olsa pek sık yaşadığımız bir an değil bu. Sonra o uzaklaşıyor benden, gözyaşlarını silerek.

Hemen çıktım hastaneden. Taksiye bindim hatta, bu da yeni âdetlerimden. Ama otobüsle falan uğraşacak halim yoktu. Şoför gençten yakışıklı bir çocuktu. Sarıyerli'ymiş, doğma büyüme. Görebildiğim kadar üç ya da dört farklı tik vardı yüzünde. Diliyle dudağının üst yarısını ıslatmadığı zamanlar sağ gözünü seğirtiyor, onu yapmadığı zamanlarda da gülüyormuş gibi dudaklarını yarım ay haline getirip sonra eski halini alıyordu. Konuşmaya hevesliydi bayağı. Sonradan öğrendim ki, hapisten yeni çıkmış. Bu tikleri de orada edinmiş. "Neden girmiştin içeri?" dediğimde, bir süre sustu. Ben artık ümidimi kesmişken, üç yaşındaki oğlunu kazara öldürdüğünü söyledi. O an, üzüntüye yakın bir şeyler hissettim ki, bu beni oldukça korkuttu. Hayatımda ilk kez gördüğüm bir insan hakkında böyle bir his beslemeyi tanımlayamadım kendi içimde. Lakin üstünde durmadım fazla. Geçmiş olsun falan demeden de olmazdı tabii. Ben de bir şeyler zırvaladım.

Aklım biraz karışmış halde evin önünde indiğimde hafiften sendeledim. Düşmeyeyim diye kolumdan tutan alt komşum Nihan Hanım endişeli gözlerle yüzüme bakarken –artık ne haldeyse yüzüm– aklıma, onun yıllardır balkona asmaktan

bıkmadığı renk renk, çeşit çeşit iç çamaşırları geldi. Nihan Hanım'a sırf bu yüzden çok saygı duyuyordum; zengin iç çamaşırı koleksiyonunu öteki kadınlar gibi gözlerden uzaklarda saklamak istememişti ne de olsa. Hep de olmadık anlarda gelir böyle şeyler aklıma. Teşekkür ettim, yardımcımın hasta annesini ziyaretten geldiğimi, o yüzden biraz dağıldığımı söyledim – ne büyük yalan. Kapıya kadar bana eşlik etti. O da bana kocasıyla olan sorunlarını anlattı beş dakikada. Adam lisedeki aşkıyla karşılaşmış tesadüfen, hâlâ onu sevdiğini fark etmiş, boşanmak istiyormuş vs. Bir an elini yanağıma koyup iç çekti. Bense elimi elinin üstüne koyup kendisini toplaması gerektiği yönünde bir şeyler söyledim. Onu içeri davet edemedim. Tereddüt içinde olduğumu fark edince gülümseyerek yanağıma bir öpücük kondurdu. Vedalaştık, eve girdim, soyunup hemen yattım. Kendime kızdım, biraz ruhum üşüdü.

Gece baş ağrım tuttu. Ağrı kesici de kalmamış. Aysun ve Nihan Hanım'la aynı yatakta olduğumu hayal ettim bir an, sonra bu edepsiz hayalin sarhoşluğu geçti ama baş ağrım aynen duruyordu.

Yaşlandıkça insan hayallerinde daha özgür, yaşadıklarında daha mı kapana kısılmış oluyor –ki ben hep yaşlanınca hayaller de tükenir sanıyordum– diye düşünürken garip bir şey oldu. Oldukça güçlü bir gerçeklik hissiyle kendimi çocukluğumun korunağı, o uzun masanın altında hissettim bir süre. Bu sefer üçüncü bir göz olmuş izliyordum olanları:

Bir çocuk yanımda hıçkırarak ağlıyor ve bağırıyordu, yüzü seçilmiyordu karanlıkta. Masanın önünde babası, annesi ve terli, şişman sünnetçi toplanmış onu ikna etmeye çalışıyorlardı.

Elinden tuttum onun, yavaşça fısıldadım kulağına:

"Korkma, her şey tarih oluyor."

O ise, bağırmasına bir an ara vererek yüzüme baktı, korkusu artmış kocaman ıslak gözleriyle bağırarak ağlamaya devam etti:

"Ben adam olmuycaaaaam."

Sahi, Neydi Adı?

"Pencere önlerinde durmaktan bir vazgeçsem,
kurtulacağım."
"Pencere," Sevim Burak

"Neden öldürdün kızım Semih Durmaz adlı şahsı? Konuşmamaya kararlı mısın?"

"..."

"Kızım senin gibi mazbut bir ev kadını hiç sebep olmadan bir üniversite öğrencisi genci neden öldürsün? Bak son kez soruyorum. Neden öldürdün?"

"..."

Üstünde siyah bir tişört ve bir kot pantolonla, çok eşyası olmayan, az aydınlatmalı bir odada, saçları siyah bir kuğu olmuş yere serilmiş, bedeni hareketsiz öylece yatan bu genç adamın adını ben de bilmem. Ya da bilirdim bir zamanlar, ama çok oldu. Çok şey bilmiyorum artık. Umurumda da değil.

Bak uyurken yine yüzü dalgalanıyor, en çok da bu hali güzel. Ne düşünüyor acaba? Ben ne düşünüyorum? En son neyi düşündüm?

Öğleden sonraları uyanırım birden. Öylece bir ter boşanır da uyanırım. Sayıklarım belki uykumda. Evet muhakkak sayıklıyor olmalıyım. Yoksa bir insan konuşmadan durabilir mi hiç. Eskiden de çok konuşmazdım. O kadın bundan hiç hoşlanmazdı. Öyle...

Yine kıpırdıyor yatağında. Nasıl masum, nasıl tılsımlı hatları var. Seyrek sakalları öyle tanıdık ki. Kaç yaşında ki bu çocuk? Nereden geldi? En çok kime benziyor, çıkaramıyorum. Tüm gün burada, bu pencerenin önünde oturup onu izlesem bile, yine de bilemiyorum. Hatırlamak istediğim şeyleri düşünüp durmaktan yoruluyorum.

Sarkan, kırışık cildimin, yavaş yürüyüşümün ve ağrıyan kemiklerimin durmadan hatırlattığı yaşlılığım geçmişten çok şey saklamamış. Bir kadın hatırlıyorum arada, dişlerinin arasından sinirli sinirli konuşan. Bir de karşı evde oturan ve günler boyunca gözlerimi ayırmadan seyrettiğim genç adamın yüzünü.

Kollarını oynattı. Uyanıyor sanırım. Saatlerdir uyuyordu. Birazdan köşedeki bakkala gidecek. Ekmek arası bir şeyler alacak. Sonra beni görecek, yine adımlarını hızlandıracak. Neden bunu yapıyor? Oysa beni çok iyi tanıyor. Tanımıyor mu yoksa? Hiç konuşmuyorum bile onunla. Sadece bakıyorum. Sadece.

Acele etmeliyim.

"Ne istiyorsun benden?"

"Hiç."

"Amca neden bakıp duruyorsun yüzüme sürekli?"

"..."

"Çattık, harbiden çattık. Tövbe tövbe!"

Arkasından seslensem sesim çıkar mı? Adını bir hatırlasam... Tamam.

"Semih!"

"Ne Semih'i amca, Ertan benim adım. Ertan diyorum anlasana. Bak güzel amcacım beni biriyle karıştırıyorsun anladık, ama bu iş canımı sıkmaya başladı. Bütün gün pencerenin önünde oturup benim evimi gözetlemeyi de bırak. Yaşlılığına hürmeten sesimizi çıkarmadık ama çok olmaya başladın. Hadi amcacım, hadi!"

"Adı ne?"

"Ne önemi var?"

"Adı ne diyorum sana!"

Bir yaz akşamı. İşten çıkmış, kırık adımlarla dolanıyorum Galata civarlarında. Bazı yaz akşamları vardır ya insana yeni bir şeymiş hissi veren, işte öyle bir zaman. Kulaklarımda işten çıkmadan önce radyoda çalman son şarkı dönüp duruyor. Başıboş hissediyorum kendimi o an. Her şeyden kopuk kendime dönük bir halde, hem de yabancılaşarak her şeye, bir sokaktan öteki sokağa dolanıp duruyorum. Hayata dair genel sıkıntıların gölgesinde, klişe sorular zihnimde: Kimim ben? Neden benim acaba? Bu adam olmak için ne yaptım? Yaptığım şeylerin hangilerini ben istediğim için yaptım? Sınavlardan geçtim, arkadaşlar edindim, filmler seyrettim, askere bile gittim, mühendis oldum, iş buldum, hatta evlendim.

Hatta...

"Pardon, bakar mısınız? Gazetenizi düşürdünüz."

"Teşekkür ederim, biraz dalgınım bu akşam."

"Rica ederim."

Ve gider... Gülüşüyle gider, dişleriyle gider, boyuyla posuyla, siyah saçlarıyla gider. Gelmemişçesine ve gelmemesine gider. Neden o an böyle derinden çizildi ki beynime? Üstündekileri bile hatırlıyorum.

Yüzündeki güneş lekelerini.

Gözlüğünün rengini.

Gömleğinin kaç düğmesinin açık olduğunu.

Elindeki T cetvelini...

"Demek izledin onu. Adı da Semih'miş demek. O da mühendis olacakmış, öyle mi? Senin gibi yani. Âşıksın ha, çok âşıksın hem de... Yattın değil mi onunla? İnkâr etme, öldürürüm ikinizi de. Yattığını itiraf et ve defol git bu evden!"

Gözlerinde hiç görmediğim bir şey vardı. Sevilecek biriydi işte. Bunu karım anlamaz ki. O beni de sevmiyor aslında. Sevmeyi bilmiyor. Kızgınlığının sebebi başka, yenilen her kadın gibi kızgın. Oysa kazandığının, uzun ve çürüyen bir yalanın bir parçası olmaktan kurtulduğunun farkında değil... Elinden gelse eminim hemen beni öldürür, cesedimi parçalara ayırır ve her bir parçayı da Boğaz'ın başka yerinden denize fırlatır. Ben susarım hep, o delirir.

Peki gidiyorum, ölmeden iyice ben. Şimdiymiş demek ki. Gidiyorum.

"Neden terk ettin karını?"

"Tam terk ettim denemez. Anlaşamıyorduk diyelim..."

"Başka birini mi seviyorsun?"

"..."

Gözlerini halıya dikti. Cevap vermemem sanki hoşuna gitmemişti. Ne diyebilirdim ki: "Evet, seni" mi deseydim? Kalktım, kendimden asla beklemediğim kadar cesur bir hareketle aniden elinden tuttum, kalbime götürdüm. Bir güvercin girdi pencereden, sonra yüzlercesi. Yavaş yavaş geldiler. Güvercinle doldu o küçük oda. Hepsi beyaz değildi elbet. Ama olabilirdi de.

Eli hâlâ kalbimin tam üstünde bir süre güvercinleri seyrediyoruz. Susuyoruz uzun uzun. Tanrım ne güzel şeydir susmak karşılıklı. Yüzümüzde güvercin kanatlarının yaydığı rüzgâr. Saçları dalga dalga olurken, gözlerimi kısarak bakıyorum ona. Son kez gördüğümü bilmeden bakıyorum. Hareketsiz duruyoruz bir süre. Yüzünün anlamını çözemiyorum. Sonra kalkıyor usulca oturduğu yerden. Ben başımı kaldırmıyorum hiç. Eğilip çantasını alıyor. Ben kaldırmıyorum başımı. Güvercinler havalanıyor tekrar. Pencereden çıkmaya başlıyorlar art arda. Kapıyı açıyor usulca. Kapı kapandığında bir tek güvercin bile kalmıyor odada. Peki, o yerde cansız yatan ne?

Ne kadar dik bu merdivenler. Taşınmalıyım artık bu evden. Dizlerim kopuyor. Ama olmaz. O zaman göremem onu. Uyumasını, uyanmasını, tıraş olduktan sonra yüzüne kolonya sürmesini, ders çalışmasını, hızla giyinip evden çıkmasını... Her şeyi unuturum sonra.

Göremem onu.

Onu...

Sahi, neydi adı?

Rüyamda Macide'yi Gördüm

Kaçıncı kez açılacak acaba perde bu akşam? Kaç kez şaşıracağım repliğimi? Seyircilerden kaçı öksürüğünü tutmaya çalışırken garip sesler çıkaracak?

Uzun yıllardır sahnelerdeyim. Sanmayın çok ünlü falan olduğumu. Hani otobüste ya da vapurda gördüğünüz, hasbelkader tanıdığınız ancak umursamadığınız adamlardanım ben de. Çok para kazanmadım, ama keşke kazansaydım. O zaman belki burada sahne sıramı beklerken ağrımı dindirmek için konyak içmek yerine, tam teşekküllü bir hastanede, güzel hemşirelerin etrafında fır döndüğü, yediği önünde yemediği ardında o ensesi kalınlardan olurdum ben de. O zaman belki...

"Metin Abi, hadi sıran geldi!"

Sahnedeyim işte. Umurumda değilsiniz hiçbiriniz diye bağırmak istiyorum. Siz ne anlarsınız sanattan! Çehov sizin neyinize. Gidin evinize demek isterdim ya da tatile çıkın. Kütlesel popolarınızı güneşe çevirerek şöyle, gerim gerim gerinerek yatın. Ya da anlıyor olabilirsiniz sanattan, tiyatrodan. Bunlar umurumda mı sanıyorsunuz? Beni anlamanızı da istemiyorum. Küskünüm işte var mı? Bu hayat bana yetmedi, verim alamadım istediğimce. Alamadım...

"Metincim yine döktürdün vallahi."

"Sağ olun efendim. Siz de çok başarılıydınız."

"Ayol ne zaman bırakacaksın sizli bizli muhabbeti. Gören de yabancıyız sanır. Kaç yıldır aynı sahnenin tozunu yutuyoruz kuzum."

"Alışkanlık efendim, alışkanlık."

Döktürmüşüm! Kendisi gibi dansöz oryantal sanıyor herhalde beni. Tutacaksın o yağlı saçlarından, sahneye sürükleyip orada gerçekten yutturacaksın o tozları ona. Bunlar tiyatroya da sıçradı ya! Sinema ve gazinolar yetmedi kevaşelere. Nereye koydum şu matarayı, migrenim tuttu şimdi de...

"Metin Abi maaşları ödeyeceklermiş yarın."

"Pek güzel efendim."

"Artık çekeriz kafaları yarın akşam, ne dersin abi?"

İçki falan içmem sizinle ben. Kim oluyorsunuz yahu siz. Otuz beş yıldır bu sahnelerdeyim ben. Allah'ın cezaları. İçki içer miymişim onlarla. Ben Cahide Hanımların, Muhsin Beylerin masasında demlenmiş adamım. Saygısız herif sen de!

"Bakarız, yarın olsun hele. Değil mi efendim?"

Dün gece rüyamda yine annemi gördüm. Elinde iğne oyası vardı. Pencerenin önündeki divana oturmuştu. Ve tüller... Tüm odada dans eden tüller. Neden hep aynı rüyayı görüyor insan yaşlandıkça? Ah anne ah! Bu dünyada senden başka seven oldu mu ki beni? Belki biraz Macide, bilmiyorum. Ve yatıyorum dizlerine usulca her seferinde. Ama sanki ben yokmuşum gibi el işine devam ediyor annem. Sonra birden öyle hızlanıyor ki, ne tığlar ne elleri görünüyor. Sonra iterek beni dizlerinden, hışımla kalkarak dönmeye başlıyor tüllerin arasında. Dönerken bilmediğim dilde bir şeyler söylüyor. Ağlamaya başlıyorum hep aynı yerinde rüyanın. Annemin eteklerinden çekiyorum, o ise tül oluyor sanki döne döne. Ve aniden zıplayarak uyanıyorum gözlerimde yaşlarla. Oysa hiç ağlamam ben, hiç.

"Yatarken poponuzu iyice örtün demiyor muyum ben size Metin? Bakın o zaman görüyor musunuz böyle rüyalar."

Macide. Bunları bana söylerken aklında, elinde kalan birkaç parça eşyasının ne kadar edeceğini hesap eden Macide. Benle evlenmiş olsaydın, belki yine zengin olmazdın ama bu sefaleti de tatmazdın. Müstahak sana!

"Üç gündür gidemedim. İçimde dert oldu. Siz de gelseniz ya Metin. Mezarlıkta yalnız olmaktan çekiniyorum. Sanki o kavaklar cehennem zebanileri gibi üstüme üstüme geliyor."

Mezarlığa gitmek mi? Bu ne cüret kadın! Hem de o cenabet, nursuz kocan için. Bunu da mı isteyecektin benden Macide? Bu kadar mı az sevdin beni, bu muydu değerim?

"Gelemem Macide, siz gidin. Yeni oyunu çalışmam lazım. Çok yoğunum, vallahi bu seferki başrol benzeri bir şey. Nasıl ezber edeceğim o kadar sayfayı bilemiyorum. Siz gidin Macide, Allahaısmarladık."

Başrolmüş! Toplam on dakika kalıyorum zaten sahnede. Onda da dört beş repliğim var söyleyecek. O bile zor geliyor bana; ayakta, kıpırdamadan dururken.

"Metin Bey, bir dakika bakar mısınız? Girin içeri, lütfen kapatın kapıyı. Bakın Metin Bey, bunca yıldır sizi himaye ediyorum, kolluyorum. Yaşınıza, tiyatroya harcadığınız yıllara hürmeten. Ancak olmuyor artık, inanın olmuyor. Hem bu kadar içmeseniz belki... Neyse buyurun, alın bu zarfı. İçinde bu ayki maaşınızla sizi birkaç ay idare edecek kadar para var. Anlıyorsunuz değil mi beni?"

Keyfimden mi içiyorum ben! Bu hastalıklar sende olsa ne yapardın kim bilir. Birkaç ay idare edecek para ha! Babadan kalma Fatih'teki küçük dükkânın kirası olmasa verdiğin parayla geçinebilir miydim pis herif. Çok umurumdaydı sanki. Sahi niye tiyatrocu olmuştum ben? Bak bunu bile hatırlamıyorum. Babama inattı sanırım, ya da... Otuz beş yıl boyunca inat uğruna yapmadım tabii ben bu mesleği, ama tiyatro aşkı edebiyatı da yapacak değilim. Alışmış olmalıyım demek ki başka birileri olmaya her gece. Unutmama yardım etmiş olmalı bazı şeyleri. Sen otur öyle karşımda, üzülmüş gibi yapmaya devam et. Seni pis, şişko, lubun...

"Metin Bey, zarfı unuttunuz. Metin Bey!"

Birazdan gelir, yokuşu çıkması vakit alıyor tabii. Sen de yaşlandın be Macide. Nasıl da tay gibi zıplayarak çıkardın bu yokuşu. Ben hep oturma odamızın penceresinden seni gözlerdim. Uçarıydın. Eteklerini ve saçlarını savurarak yürümeyi nasıl da severdin. Kaçmasaydın o zırtapozla, kaçmasaydın...

"Macide o tiyatrocu herifle kaçtığından beri bu oğlana bir haller oldu hanım. Dükkâna da gelmiyor. Pera'da dolanıyormuş bütün gün. Bak sen konuş, seni sever. Ben konuşursam fena yapacağım. Yarın sabah hazır olsun. Dükkânı birlikte açacağız."

Kaçmasaydın ne, ne kadar farklı olacaktı sanki? Bilmiyorum. Beynim çatlıyor. Hangi cebimdeydi bu matara...

"Beni mi bekliyordunuz kapıda. Neyiniz var Metin? Betiniz benziniz solmuş. Gelin girelim içeri, gelin."

"Bir şeyim yok Macide. İstifa ettim az önce. Sıkılmıştım bu tiyatro illetinden çok."

Evde oturacak birkaç sedirle, birkaç tencere, tava dışında neredeyse bir şey kalmamış. Mezarlıktan buraya kadar da yürümüştür şimdi bu. Şu nefes nefeseyken inip kalkan sarkmış koca göğüslere, birbirinden çok uzakta yol alan bacaklara, şu oranı hepten bozulmuş bedene bak. Yüzünde o hep aynı "Ama ben pişman değilim ki" ifadesi. Beni mezarlığa çağırırken bu kadar gururlu değildin ama. Neden kaçtın sanki, neden? Neden bu hayatlar seçildi bize?

"Alın şu suyu için. Fakat, elinizdeki de ne? Tülü neden kopardınız? Metin! Dur, ne yapıyorsun, dur Metin bırak beni. Bırak. Me..."

O gece ilk kez farklı bir rüya gördüm yıllardan sonra. Başında her şey, her zaman gördüğümle aynıydı. Ama annemin hızlanarak dönmeye başladığı, ağladığım ve onun tüllere karışacağı anda, bir bardak kırıldı odanın tam ortasında. Cam parçalarıyla dolu bir ıslaklık yayıldı yavaş yavaş, yerde hareketsiz yatan şişman bedenin yanından başlayarak. Sonra durarak annem, kucağına aldı beni. Uzun uzun saçlarımı okşadı. Bir an Macide oldu sanki yüzü.

Huzurla uyumuşum sonra rüyamda.

Koku

Bir yaz günü akşama dönerken, sarışınlığını kanıksadığı babasının ardından üçüncü sınıf bir otelin merdivenlerini yavaş yavaş çıkıyordu. Bozkır şehrin terli loşluğundan kulağına arabesk şarkılar geliyordu. Havayı usulca kokladı. Daha önce bilmediği, garip bir kokusu vardı bu eski binanın. En büyük zaafı uyku olan babası, sivri uçlu ayakkabılarının gene topuklarına basmıştı. "İçkiden bile çok seviyor uykuyu bu adam" diye düşündü babasının arkasından odaya girerken.

İlk kez bir otel odası görüyordu. Hayatındaki ilklerin sadece kendisi için bir anlam taşıdığı düşüncesini babasının sakin ve uykulu tavrı daha da pekiştiriyordu.

İki yataklı odanın en belirgin özelliği yerde halı olmamasıydı ona göre. Otel odaları hakkında fazla bilgisi olmamasına rağmen herhangi bir otel odasının bununkine benzer küçük mozaik taşlarından örülü bir zemine sahip olmasını ve bunun bir halıyla örtülmemesini garipsedi.

Ellerini önünde kavuşturup pencere kenarındaki yatağın üstüne oturdu. Pencereye sırtını dönmüş, saçının kumralına vuran güneş ışınlarıyla melekleşiyordu. Gözlerini, ayakkabılarını hızla çıkarıp öteki yatağa uzanan babasına çevirip öylece durdu.

Sarıya kaçan saçları seyrelmiş, göbekli babası yüzü duvara dönük bir halde uyumaya koyuldu. "Hadi sen de yat, uyu biraz" demişti uyumaya geçmeden hemen önce. Konuşurken yüzüne bakmamasına alışmıştı babasının. Bir süre, nefes alıp vermesine kulak verdi. Bu nefes az sonra, yakından tanıdığı o melodik hor-

lama sesine dönüşecekti. Bir an önce horlamanın başlamasını diledi. Bundan bir yakınlık umuyordu.

Kapalı pencereden süzülen şarkıdaki kadın acılardan geçtiğini, yandığını ve cehennemi bu dünyada yaşadığını söylüyor ve ısrarla tekrarlıyordu. Bundan hoşlanmıyordu, çünkü bu kadar acı çekmiş biri gibi çıkmıyordu kadının sesi. Odadan hoşlanıp hoşlanmadığına daha karar vermemişti. Sadece babasının horlamaya başlamasını bekliyordu o an. "Horlamaya bir başlasa şu adam..." dedi. Sonra başka şeyleri düşünebilirdi.

"Başka şeyler" dedi yüksek sesle. Yataktan yavaşça kalkıp babasına yöneldi. Kulağı babasında, nefesini tutmuş bir şekilde beklerken birden başlayan horlama sesiyle rahatladı. Bal rengi gözleri ve gülümsemediği zamanlarda parlayan, muzip bir hüznü yansıtan bir yüzü vardı. Bin yıldır yaşıyormuş gibi hissediyordu. İçi rahatlamış bir şekilde yatağa tekrar oturdu. Odada bulunan iki yatağı, üstünde plastik bir sürahi ile kirli bir bardak olan küçük masayı ve üstü yağ tutmuş ucuz perdeleri incelemeye başladığında, pencere camından gelen gürültüyle irkildi. Kafasını hızla çevirip baktığında hiçbir şey görmedi. Usulca pencereye yanaştı. Bir serçe, pencerenin dış pervazında hareketsiz, öylece yatıyordu. Pencereyi açtı, odaya birden acıların kadınının sıtma görmemiş sesiyle birlikte bin türlü sıcak koku doldu. Tüm bunlara direnerek kuşu eline almak istedi, ama daha önce ölü bir hayvana hiç dokunmamış olduğunu düşündü. Vazgeçecekken "Ama belki de ölü değildir" diyerek derin bir nefes aldı.

Babası yattığı yerde, hafiften inleyerek sağına döndü. Sağ elini yanağının altına koymuş, uyuyordu. Ne çok uyuyordu bu adam. Belki de, evden işe diye her çıkışında kaset sattığı dükkânına gelmeden ya da akşamüstleri iş çıkışı meyhaneye gitmeden önce bu ucuz otel odasına gelip uyuyordu. Kuru bir tortu gibi havada asılı kalmış sigara kokusu başta olmak üzere, iç kaldıran binlerce kokuyu içinde eritmişe benzer bir havası olan bu odada geçiriyordu vaktinin çoğunu. Bıraksalar bütün ömrünü uyuyarak geçirebilirdi.

Küçücük gözlerini kuşa çevirdi. Serçe, kıpırdamadan yatmaya devam ediyordu. İçeri ufak bir rüzgâr bile girmiyor, ak-

sine odanın gölgesinin ve boşluğunun yarattığı serinlik de kaybolmaya başlıyordu. Ayrıca çocuğun duymaktan hoşlanmadığı şarkıcı kadın farklı bir şarkıya geçmişti ve sesi çok daha fazla duyuluyordu. Yine de kuş belki kıpırdar diye biraz daha bekledi, herhangi bir hareket göremeyince pencereyi kapattı. Pencerenin hemen dışında duran ve ölü olduğunu düşündüğü kuş onun için aynı önemde değildi artık. O bir an önceydi ve çocuklukta anların önemi çok büyüktür.

Yaz bir süredir tüm yapış yapışlığıyla hayatı ona zehir etmeye başlamıştı. Doğuştan kokulara karşı çok hassastı. Bu nedenle yaz mevsimi onun için ayrı bir işkenceye dönüşüyor, yıkanmayı bir türlü sevememiş bu insan topluluğunun içine her girdiğinde aynı iç kalkmasını yaşıyordu. Babasına da pek yaklaşmıyordu bu yüzden, o da öbür adamlar gibi kokuyordu.

Annesinin beyaz sabun kokan ellerini, terlediğinde bile güzel kokan boynunu düşündü birden. Annesi hâlâ evde olsaydı, küçük odalarının tek penceresinin yanındaki, bordo rengi solmuş eski divanın üstünde sessizce oturmaya devam etseydi keşke. Şimdi babasının bu zorunlu ve horultulu eşliğine ihtiyaç duymadan annesinin dizinin dibinde oturuyor olsaydı... Nasıl razıydı buna!

Babasının ölmesini kaç kere dilediğini artık unutmuştu. Onun yerine annesinin ölmüş olmasının kendi suçu olduğunu sanmıştı uzun süre. Sonra böyle işlemediğini fark etti dünyanın düzeninin. Ellerinden uzanarak huzurlu rüyalara daldığı o kadın ölmüştü ve bunun babasının ölmesini istemesiyle bir ilgisi olamazdı. Olmamalıydı. Annesi, biricik oğlunu Muşlu Bakkal'a yollayarak aldırdığı çamaşır suyunu içerek kendini öldürmüştü. Bu ölümdeki payının o çamaşır suyunu almak ve eve getirmekle sınırlı olduğunu biliyordu. İşte o uğursuz günden beri, bazı günler kasetçi dükkânına babasıyla birlikte geliyor, akşam eve yine onunla birlikte dönüyordu. Bu da annesinin ölümündeki dolaylı payına kesilebilecek en ağır cezaydı ona göre.

Yatağa uzanıp tavana bakmaya başladı. Babası horlamayı kesmiş, ondan beklenmeyecek şekilde, sessizce uyuyordu. Yataktan yavaşça indi, ölü gibi uyuyan adamın yanma tekrar sokuldu. Uykuda, horlarken ölen –bir yerde okumuştu bunu– in-

sanları düşündü. Sonra gözlerini kapadı. Elinde çamaşır suyu, kapının açılmasını beklerken buldu kendini. Kapıya tüm gücüyle üç kez daha vurdu. Annesinin yüzünde her zamanki doğrudan, sade hüzünden eser yoktu. Oğlunu içeri aldı. Birlikte kıkırdayarak mutfağa gittiler. Babası televizyonun karşısına oturmuş pilaki yiyor ve rakısını getirmeleri için bağırıyordu. Annesi rakı şişesini hınzırca açıp, kesme rakı bardağına doldurdu çeyrek ölçek rakıyı. Oğluna uzattı sonra bardağı. O da çamaşır suyunu usulca ekledi üstüne. Nasıl olsa babası, o ve annesi kadar iyi koku alamazdı. Yemeklerden bile tat aldığını sanmıyorlardı; oburluğundan, sadece yemek için ya da meze olsun diye yediğini biliyorlardı. Kıkırdamalarına bir son verip çıktılar mutfaktan. Annesi yemenisini çıkardı dikkati başka bir yere çekmek için. Aslında ilk kadehi güm diye yollardı bu adam midesine. Ama yine de işlerini şansa bırakmaktansa temkinli olmak daha iyiydi. Babası annesinin saçma başına bakmadan kadehi alıp hemen yuvarladı. Yuvarlarken de gözlerini kapadı her zaman yaptığı gibi. Bir an durduktan sonra kalkıp pilaki dolu tabağı fırlattı ortalığa. Pilaki tüm haşmetiyle çiğ sarı duvardan süzülüyordu yavaşça. Sarışın, göbekli, içkici, uykucu ve keyfine düşkün diye tanımladığı bu adam yerde böğürerek kıvranırken nasıl da acınası duruyordu. Annesiyle el ele tutuşup dönmeye başladılar, kıkırdamalarını kahkahalara devşirerek. Annesinin yüzünde her zamanki morluklardan hiçbir eser yoktu. Olduğundan çok daha genç, çok daha kanlı canlıydı. Mutluluk tüm damarlarında ılık bir yılan gibi dolaştı durdu.

Gözlerini bu huzurlu hayalden zorlukla koparark açtığında babası çocuğun düşüncelerinden rahatsız olmuşçasına kıpırdadı.

Odadaki sırları yarı dökülmüş aynaya doğru yürüyüp babasınınki gibi sarıya kaçan kumral saçlarını düzeltti. Sonra yatağına oturup pencereyi yeniden açtı. Çocuğun hiç hoşlanmadığı şarkıcı kadın susmuştu. Bu bozkır şehrin en sıcak, yaz gürültüsü dolu ağır havası babasının üstünü tamamen örtüp yok edene kadar bekledi. Pencere pervazında öylece yatan serçeyi –ölü mü değil mi düşünmeden– eline aldı ve kokladı. Serçenin hiç kokmamasına şaşırdı. Kokusu olmayan küçük serçeyi lacivert be-

yaz çizgili otel yastığının üstüne yerleştirip beyaz pikeyle örttü ve usulca yanına uzandı.

Gözleri babasının uyumla inip kalkan göbeğine dikildi. Açık pencereden yansıyan akşam güneşi uykusunu getirmişti. Babasının ter kokusu, Muşlu Bakkal'm nemli ucuz bisküvi kokusu, çamaşır suyu kokusu... Yattığı yerde uyumak yerine, bu kokuların hepsine sırayla yakalanıyordu.

Diğer tüm kokuları saf dışı bırakarak sadece annesinin kokusunu hatırlamak istediği zamanlarda yaptığı gibi, koltuk altını usulca koklamaya başladı.

Parkta

Yağmur yeni dinmişti. Çalışmaktan sıkıldığım küçük odamdan kendimi dışarıya zor atmış, kafamdaki bin bir düşünceden yorgun, biraz hava alabileceğim sakin bir yer arıyordum. Gölgeler içindeki karanlık küçük parkta, ıslak olmayan tek banka oturdum. Ne zamandır hiçbir şey yapmadan, boş boş oturmadığımı, hayatın bu çocuksu lüksü elimden alalı ne kadar olduğunu düşünüp hüzünleniyordum. Benden bir şeyler bekleyen ya da benim bir şeyler beklediğim herkesi kısa bir süreliğine de olsa unutma fikri aklımı çeliyordu.

Etrafta çürümeye yüz tutmuş yaprakları süpüren şişman bir adam dışında kimse yoktu. Bulutlar isteksizce hareket ediyor, belki yeni bir yağmuru çağırıyordu. Kollarımı göğsümde kavuşturup gözlerimi yumdum. Kedime mama vermediğimi hatırladım, canım sıkıldı. Yine de burada bir süre daha oturmalıyım dedim kendime. Annem aramış mıdır acaba? Bugün babamsız geçireceği ilk evlilik yıldönümü. Neyse, eve gidince ben onu ararım diye rahatlattım içimi. Büyük ihtimalle aramayacak olmamı bilmek bile bunu engellemedi. Sonra tüm bunları unutmaya çalıştım.

Sessiz sayılabilecek bir yerdi bulunduğum köşe. Parkın yanındaki yokuştan inen tek tük otomobillerin gürültüsü ve pencerelerden sarkarak çocuklarına seslenen anne sesleri dışında pek bir şey duymuyordum. Şişman adamın yaprakları süpürürken çıkardığı hışırtıyı hiç saymıyorum bile, çünkü o hoşuma gidiyordu. Sanki ıslanıp buruşmuş yapraklarla birlikte kafamdaki tüm düşünceleri süpürüp beni uykuya davet ediyordu. Birden

tüm sesler kesildi, içimi sadece yağmurlu günlerin serin griliğinde gelen bir huzur kapladı.

Bir süre sonra koluma kuvvetlice dokunan bir el ile sıçradım.

"Sigaranız var mı?" sonra başını yere eğerek, "Bir tane rica etsem."

Kafamı çevirdiğimde gördüğüm, gri saçları ufacık siyah bir örtüyle örtülmüş, üstünde eprimiş, siyah bir mantoyla iğreti bir şekilde yanıma tünemiş yaşlı bir kadındı. Parkın koyu yeşilliği içindeki banka yaklaşıp yanıma oturalı ne kadar olmuştu acaba? Şehrin ve hayatın zehrinden biraz olsun arınmak için sığındığım bu nispeten sessiz derinlikte beni bulmuş, hafiften içim geçmişken çok da nazik sayılamayacak dokunuşuyla uyandırmıştı. Belli ki canı sigara çekmişti ya da biriyle konuşmak istemişti ve küçük uykumdan uyanmamı bekleyecek kadar sabırlı değildi. Nedeni ne olursa olsun huzurum ve uykum kaçmıştı bir kere.

Gri saçlı kadın –evet, onun için edindiğim ilk izlenim buydu– yanaklarına düşen saçları elinin tersiyle başının yarısını bile örtmeyen eşarbının altına yerleştirdi ve uzattığım sigarayı parmaklarının arasına tozlanmış bir asaletle koydu. Tırnakları uzun ve bakımsızdı, sigarayı tutan parmakları tütün yanığı olmuştu. Ama kendini güzel duyduğu belliydi; sigarayı tutuşu, saçlarını düzeltişi bağırıyordu bunu. Çok da istemeyerek yaktığım sigarasından derin bir nefes alıp gökyüzüne doğru savurdu. Uyandırılmış olmanın üstümde yarattığı gerginliği hissetmiş olmalı ki biraz alınarak ekledi:

"Beni önüne gelen ilk kişiden sigara isteyen bir kadın zannetmenizi istemem. Paketimi evde unutmuşum da. Yokuşu çıkmayı gözüm yemedi şimdi."

"Yokuşu..." derken kafasını çevirerek, deniz manzaralı ve oldukça pahalı olduğunu tahmin ettiğim yukarıdaki evlere doğru baktı. Hiçbir şey demedim. Sözcükleri ağzından yavaş yavaş, oluştukları her harfin hakkını vererek çıkarıyordu. Arada gözlerini bana kaydırıyor, sigarayı tuttuğu eliyle ağzını kapatmaya çalışarak gülümsüyordu. Aslında buna tam bir gülümseme denemezdi. Sanki çok utanmış ya da çok sinirlenmişti de yanakla-

rını ısırıyor, bu nedenle de yüzü acıyla kasılarak gülümsüyormuş gibi bir ifade kazanıyordu.

Başka bir zaman olsa iki laf etmekten hiç çekinmeyeceğim bu kadının yanında arada gözlerimi ovuşturarak susuyordum. Unutmak istediğim her şeyi çağıracaktım konuşsaydım, öyle duyuyordum. Benim konuşmaya pek hevesli olmadığıma kanaat getirince uzun süredir bu cümleyi kurmak istiyormuş ve nihayet fırsat bulmuş gibi tatlı bir telaşla konuştu.

"Siz...", bir yarım nefes arası, "ne kadar gençsiniz."

O an, gözlerimi bir süre daha kapamamın mümkün olmadığını iyice anladım. Yine de konuşmayacak, yüzüme de belirgin bir ifade yüklemeden onu izleyecektim. "Gençsiniz" derken gözlerimin içine baktı. Ben de yüzünün tamamını ilk kez görebildim. Genç değildi evet, ama kaç yaşında olduğu tahmin edilemeyen kadınlardandı. Yüzü ince, çizgileri derin, gözleri iriydi. O gözler yüzüne, "Benim burada ne işim var?" dercesine yabancı duruyordu. Ela çizgileri bu ağaç gölgelerinin etkisiyle yeşile durmuş gözlerdi bunlar. Direnir gibi durmama rağmen itiraf etmeliyim ki ruhuma işleyen bir yanı vardı.

"Sizin yaşınızdaki halimi hatırlamıyorum bile. Birkaç ufak mutluluk ve hüzün ânı hatırımda kalan."

Belki de karşılık vermemi ya da konuşmamı istemediğini hissediyordum. Benim yanında oluşumu ne kadar önemsediği de anlaşılmıyordu. Dediğim gibi, belki canı yağmurlu bir günde bir bankta oturup sigara içmek ve konuşmak istiyordu sadece, kim bilir. Ben de bahanesiydim işte. O anda hiçbir şey söylemeden kalkıp gidebilirdim aslında. Ama hayata geri dönme fikri, burada kalıp gri saçlı kadının bahanesi olma fikrinden çok daha zor geliyordu. Konuşmak ya da kaçmak, o anda aynı sonuca götürecekti beni. Bitmeyen tezim, her gördüklerinde "Tezin nasıl gidiyor" diye sormaktan kendilerini alıkoyamayan arkadaşlarım, son günlerde iyice inatçılaşan kedim, kendisiyle yeteri kadar ilgilenemediğimi düşünen annem, aramızın bir süredir bozuk olduğu sevgilim... "Boş ver" dedim kendime, yine de konuş, iki çift laf et tesadüfi komşunla. İstediğini sandığın tepkileri ver; –gözlerini hüzünle belert, başını uyum içinde onaylar gibi salla– onu memnun et. Hem nasıl olsa uykum da açılıyordu yavaş yavaş.

Karşımızdaki yarı çıplak ağaçtan pes bir çığlıkla havalanan bir karga tepemizde turladıktan sonra biraz ilerimize kondu. Gri saçlı kadın sigarasından bir nefes çekti, dalan gözlerini kargadan zorla ayırarak bir şey hatırlamak istercesine yukarı doğru çevirdi. Tam ağzımı açıp birkaç sözcük söyleyecektim ki, çekingen bir tavırla konuşmaya devam etti.

"Yaşlılık böyle bir şey işte. İnsanın aklına geçmişten bir görüntü geliveriyor ansızın. Mutluluk ve hüznün karıştığı –ama hep hüznün hâkim olduğu– birbiriyle ilgisiz anların kopuk resimleri. Sanki yılların pis kokulu tortusu akıp gidiyor yaşlanınca, bütün o kirli duyguların çapağı temizleniyor. Bir o iki duygu kalıyor geriye ve onların hatırlattıkları. Ansızın çakan şimşekler misali parlayıp göz önüne yerleşen görüntüler." Biraz düşünerek: "Uzun süredir kayıp olan bir arkadaşımın bir gece ansızın çıkıp bizim eve gelmesi mesela. Kapıyı açtığımda, ben şaşırmaya bile fırsat bulamadan içeri girmişti. Saç sakal birbirine karışmış halde olmasına rağmen sanki hiç kaybolmamış, aradan onca zaman geçmemiş gibi son buluşmamızda konuştuğumuz şeylerden bahsediyordu. Kollarını abartılı bir şekilde sallayarak konuşuyor, söylediği sözcüklerin çoğu anlaşılmıyordu. 'Banka,' diyordu, 'Bankadaki işten çok sıkıldım. Bir şeyler yapmam lazım. Nafiye'ye söyleme ama üzülür o şimdi. Koltukları değiştireceğiz diye söz verdim, içinde kalır kızcağızın. Ama çok sıkılıyorum ben, çok.' Ne diyeceğimi bilemiyordum. Babam odasında uyuyordu. Birazdan uyandıracaktım babamı, sonra Nafiye'ye haber vermeye koşacaktım; planım buydu. Ama önce bir şeyler yemeliydi. Çorba ısıtmak için gittiğim mutfaktan döndüğümde oda bomboştu. Çekip gitmişti yine. Açık dış kapının önünde öylece kalakalmıştım. Babam uyandığında anlatamadım ona. Kimseye anlatamadım. Bir daha da hiç haber alamadık ondan."

Anlattıkları yüzünde fazlaca bir değişikliğe yol açmıyor, sanki bu sözcükler, iyi ezber etmiş bir oyuncunun abartıya kaçmadan canlandırdığı bir karakterin ağzından çıkıyordu. Önümüzdeki karga konuşmamızdan sıkıldığını belli eder bir tavırla biraz uzaklaştı. Konuşma hevesim yine kaçmıştı. Ben neden uzaklaşmıyorum diye kendime tekrar sordum. Aynı anda nereden çıktıklarını anlayamadığım iki küçük çocuk mor olduğu

anlaşılan eski bir bisiklet yüzünden tartışıp bağrışmaya başladı. Ben bu fırsattan yararlanmak isteyerek bir hamle yaptım.

"Benim artık..."

Cümlemi bitirmeme fırsat bulamadan sol elini sağ elimin üstüne koydu. Kalkmaya yönelik hamlem başarısızlıkla sonuçlanmış, kendimi kapana kısılmış bir fare gibi hissetmeme neden olmuştu. Belki de biliyordum oradan öylece kalkıp gidemeyeceğimi, yine de şansımı denemek istemiştim. Bir an çok önemli bir şey açıklayacakmış gibi dikleşti, sonra eski yarı kambur haline dönerek:

"Babama çok şey söylemezdim zaten. Beni el üstünde tutardı ama hiç açılmazdım ona. Annem ben çok küçükken babamın kardeşiyle kaçmış, o yüzden onu hiç hatırlamam."

Çocuklar bisiklet yüzünden iyice birbirlerine giriyorlardı ki, anneleri olduğunu sandığım bir kadın yanlarına yaklaşıp bisikleti ellerinden aldı. İkisi birden ağızlarını büzerek ağlamaya başladı ve çok geçmeden susup başka bir oyuna daldılar. Olan biteni dikkatle izleyen komşum yüzünü hüzünle ekşitti. Çocukların haline mi, yoksa başka bir şeye mi hüzünlendiği anlaşılmıyordu.

"Bir de bisiklete binmeyi öğrenemediğim için sinirlenip bağıran babamla uzun süre konuşmamamı hiç unutamam. Sakin ve cömert bir adamdı babam, çok fazla konuşmazdı ve ne istesem alırdı. Ben de bana olan zaafını sonuna kadar kullanır, yine de arzuladığı samimiyeti esirgerdim ondan. Ama bir şeyi yapamadığınızda çok çabuk sinirlendirdi. Bana öyle bağırınca bisikleti yere çarpıp koştuğumu hatırlıyorum. Bir daha ne o bisiklete elimi sürdüm ne de babamdan bana bir şey öğretmesini istedim. Hâlâ da bilmem bisiklete binmeyi." Sonra ekledi: "Ne inatçı, ne şımarık bir şeydim, bilseniz. Şimdi o halimden eser kalmadı."

Ne inatçıymış, bilseymişim... "Bu özelliğinizden hiçbir şey kaybetmemişsiniz hanımefendi" demek istedim. Bunun yerine yerdeki su birikintisine ayağımla vurmayı tercih ettim. Karga üstüne sıçrayan sudan rahatsız olarak biraz daha uzağımıza gitti. Gri saçlı kadın biten sigarasını yerdeki su birikintisine attı. Ne bir şey söylüyor ne de kalkıp gidebiliyordum. Ben de bir sigara daha uzattım. Sanki paketi geri çekecek ve hızla uzakla-

şacakmışım gibi aceleyle bir tane aldı. Ben sigarasını yakarken ellerimi tuttu. Sigarası yandıktan sonra da sol elini bir süre ellerimin üstünden çekmedi. Sonra sahte mi yoksa sahici mi olduğunu anlamadığım bir ciddiyete büründü. Gözlerimin içine bakarak:

"Sonra babam işyerinde intihar etti. Beşiktaş 3. Noteri canına kıydı diye gazetelere çıkmıştı eski bir fotoğrafla birlikte: Önde oturan babam, kucağında da ben. Annem arkamızda gülerek duruyordu, sol eli babamın omzunda. Ancak bir intihar haberine konu olabilecek kadar mutlu bir fotoğraf."

Evet, iyiden iyiye rahatsız olmuştum. Tüm bunları benimle paylaşma inadındaki bencillikten, hayatını anlatışındaki cömertlikten, buyurgan yüz çizgilerinden, güler gibi yapıp yüzünü seğirtmelerinden, hepsinden rahatsız olup bunalmıştım. Gözlerimi parkın değişik köşelerinde gezdiriyor, yüzümü elimden geldiği ölçüde duygusuz tutmaya uğraşıyordum. Anlattıklarına istediği tepkileri vermeyerek kendimce intikam alıyordum ondan. Elini hâlâ ellerimin üstünde tutuyordu. Derin derin öksürdü.

"Size tüm hayatımı anlatabilirim. Çok uzun sürmez, inanın. Şu sigara bitene kadar anlatabilirim yaşadığım her şeyi, kimseye anlatmadığım şeyleri. Bana inanıyorsunuz değil mi? Hayatın insanın ellerinden kayıvermesine inandığınızı söyleyin bana. Sizin yaşınızdayken insan ne çok şey yaşayacağını sanıyor. Oysa öyle kısa bir hikâye ki bu..."

Nihayet ellerimi elinden kurtardım. Gözlerimi ovuşturarak yüzüne baktım. Kafasını çevirmiş, parkın derinlerine gözlerini dikmiş yeni sözcüklerini hazırlıyordu. Burada oturmuş her şeyi unutmak isteyen ben, şimdi buradan kurtulup sıkıntılı hayatıma aniden dönüvermek için sabırsızlanmaya başlamıştım. Bitmeyen tezim için endişelenmek, sevgilimle dün yarıda bıraktığımız kavgaya –yılbaşı gecesini annesinin evinde geçirmek istemiyordum, orası kesindi– devam etmek, kedimi doyurmak ve hiç âdetim olmamasına rağmen biraz dışarı salmak, annemi alıp belki bir filme götürmek, kendi hayatımın tatlı zehrini hızla içime çekmek istiyordum. Tüm bıkkınlığıma rağmen yaşamaya karşı duyduğum açlığı bütün hücrelerimde hissetmeme neden olmuştu.

Yüzüme kaçamak bir bakış daha atıp ellerini göğsünde kavuşturdu. Gözlerinden geçen resimler benim esaretimin daha uzayabileceğini işaret ediyordu. Bundan açıkça zevk alıyordu, belliydi. Babasından, kayıp arkadaşından, hiç hatırlamadığı annesinden, bisikletinden söz etmişti. Ve şimdi hayal gücüm benden bağımsız yol alıyordu: Sırada anlatacak ne vardı acaba? Yakınlarda kaybettiği emekli albay kocası mı yoksa onu yıllarca önüne gelene pazarlamış pala bıyıklı pezevengi mi? Kim bilir belki elinde avcundakini yemiş sonra da onu hiç aramamaya karar vermiş hayırsız çocuklarıdır sıradaki. Ya da genç bir kızken şehre gelmiş sirkteki aslan terbiyecisine âşık olup onunla kaçması –babası ne üzülmüştür– ve tüm dünyayı dolaşmasıdır. Anlatacağı ne olursa olsun, daha fazla duymak istemiyordum. Onun anlattıkları beni ne sinsice sevindiriyor ne de gerçekten hüzünlendiriyordu. Bir yabancıya tüm hayatını anlatmaya çalışmaktan daha acıklı başka bir şey gelmiyordu aklıma. Belki de mahrem bir hikâyeyi dinleyip üzülmüş gibi yapanlara ya da acıma maskesiyle karşılayanlara duyduğum nefret emrediyordu artık kalkıp gitmemi. Elimde olmadan küçük görmekten korkuyordum onu ya da yüceltmekten, bir yere koymaktan. Benim için birisi olmasından. İşte bu sebeplerden, iyi ya da kötü daha fazla bir şey duymak istemiyordum. Hem, kim başka birini gerçekten dinliyor ki?

Daha fazla dayanamayıp kulağına doğru eğildim:

"Kimseye, kendine bile tüm hayatını anlatmamalı insan. Çünkü bu kötülüğü hiç kimse hak etmiyor."

Bir an donuklaşan yüzü yine gülümser bir hal aldı. Yavaşça doğrularak yanımdan kalktı. Yeniden bize yaklaşmış olan kargaya doğru bir hamle yapıp onu kovaladı. Karga yarı çıplak bir ağaca doğru uçtu. Aynı anda gri saçlı kadın duyamadığım bir şeyler mırıldandı ve kamburunu gizlemeye çalışır bir halde, yeniden başlayan yağmurun altında etrafına bakındı. Yaprakları toplama işini bitirmiş şişman adamı dinlenirken gördü. Yanma oturup bir şeyler söyledi. Adam isteksizce cebinden paketini çıkarıp kadına bir sigara verdi. Saçlarını küçük siyah eşarbının altına elinin tersiyle toplayarak anlatmaya başladı. Şimdi bana uzak olmasının verdiği rahatlıktan olsa gerek, konuşurkenki sesi eşsiz bir tatlılıkla, sanki uykuya davet eder gibi geliyordu.

Parkın, ıslanmadan yağmuru izleyebileceğiniz tek yerinde oturuyordum hâlâ. Olan bitene başından beri kayıtsız görünen karga tam karşımdaki ağaca tünemiş, suçlarmışçasına, yan yan bana bakıyordu. Hiç aldırmadım. Bugün buraya geldiğim zaman hissettiğim huzuru yeniden bulmak için serin havayı koklayıp gözlerimi yumdum.

Unutmabeni Çiçekleri

"Ah ne kadar benzerdik, birlikte yalnızlığa."
"Unutulduk Bak Sevgilim" Yıldırım Türker

Saliha

Bağırıyormuş annem mutfaktan, duymuyorum. Neden uyuyup da uyanamıyorum? Her sabah aynı şey, kalkamıyorum kolay kolay. Sanki kemiklerimden çıkan, görünmeyen sarmaşıklarla bağlanmışım yattığım divanın demirden ayaklarına. İstesem de kalkamıyor, buz gibi soğuyorum. Bu şehrin sabahlarına uyanmak istemiyorum.

Birkaç zamandır rüyalarımda beni ziyaret eden küçük kızın önünden ayrılmadığı mavi pencere ile üstünden çıkarmadığı o gülkurusu hırkanın yarattığı uyuma takılıyorum. Sanki beni rahatlatan tek şey bu. Delirmemek için bulduğum ve o en korkunç anda sığındığım sakin yer bu iki rengin tam ortası. Kızın kocaman gözleri üstüme dikilmiş, ama meraktan değil, bu görülüyor. Haksızlığa uğramış da acısını benden çıkarmak istermiş ya da beni benden iyi tanırmış gibi bakıyor. Yüzünde anlamını çözemediğim bir ifade ve tanıdık gelen bir şeyler var. Hiç ağlamamış mı bu çocuk? Hiç koyuvermemiş mi kendini? O boyaları soyulmaya başlamış mavi pencerenin önünde durarak ve gözlerini üstüme dikerek kötü kötü bakmak dışında hiçbir şey yapmıyor. Her gece gelip sabaha kadar benimle kalıyor. Arada başını öne eğiyor ama anlıyorsunuz ki kötücül bir duruş bu, korku veriyor.

Birden bir tüfek geceyi delen bir çığlık misali içimde patlıyor, kız yerle yeksan. Yatağımdan yüreğim ağzımda zıplıyorum.

Birazdan kalkıp bankaya gideceğim, yarım gün çalışma zımbırtısı çıkardılar başımıza. Normalde cumartesileri hiç kalkmam yataktan. Çocukluğumun en mutlu günlerini, köyün o en uzun, böcek sesleriyle dolu serini güzel gecelerini hatırlamaya çalışırım. Sisler arasında bazı yüzler belirir sonra. Bazı adlar yankılanır, ıhlamur kokularını titreterek yayılır yeşilliğe: Sinan, Cevher. Çocukluğumu paylaştıklarımın yanında olmak isterim. Bir zamanlar olduğum kişi olmak...

Sonra birden yine küçük kız düşer aklıma. Bir yerlerden tanıdık gelen, tedirgin edici iri gözlerini, korkulan zaman geride kaldığında bıraktığı buruk tadı, kendimi ve bana çok uzakmış gibi gelen geçmişi düşünür oyalanırım.

O bücür çaycı gelecek mi acaba bugün? Pis domuz, bütün gün bacaklarıma bakıyor, fark etmiyorum sanki. Kendimi o lanet bankadan, bankanın bulunduğu karanlık ve gürültülü sokaktan, hatta bu gri şehirden kazımak istiyorum. Annemi ve babamı yüzüstü bırakmak pahasına terk etmek istiyorum her şeyi. Benim getirdiğim üç kuruş olmadan da yaşayabilmelerini istiyorum. Ben yokmuşum gibi davranmalarını, beni bırakmalarını istiyorum.

Ve yeniden inanıyorum ki, bazen hiçbir şey güzel geçmiş bir çocukluk kadar acı vermiyor.

> Salihaların köyden taşınacağı o uzun sürmüş bahar gününün akşamında, üç çocuk kamyonetin yanından uzaklaşıp incir ağacının arkasına saklanıyor. Köyün her tarafında şehvetli bir uyanış hüküm sürüyor, çöken akşam da bunu vurguluyor sanki. Bu neşeli devinimin bir yerinde, hüzün yavaştan baş veriyor. Sinan siyaha kaçan ve yuvarlak yüzünün anlamını perçinleyen yumuk gözleriyle şaşkın şaşkın Saliha'ya bakarken, birden her zamanki utangaçlığıyla başını yere eğip "Şimdi bir daha göremeyecek miyiz biz seni?" diyor.
> Saliha omuzlarına iki yandan uzanmış beliklerini ellerine almış sıkıntıyla kıvırıyor. Tam cevap verecekken

cevval ve sabırsız bir tarafı olan Cevher, akşamın genel havasıyla hiç örtüşmeyen bir keskinlikle İstanbul'un çok uzak olup olmadığını soruyor. Yine bir sessizlik ânıyla buluşan bu soru, Saliha'nın bir şey unuttuğunu belirten bir edayla birden "Eyvah!" diye bağırması ve iyice boşalmış iki odalı köy evine doğru koşmaya başlamasıyla havada asılı kalıyor.

İki oğlan da aynı anda, hızla koşan Saliha'nın ardında bıraktığı sabun ve çiçek karışımı kendine has kokuyu birbirleriyle yarışırcasına hızla içlerine çekiyor.

Sinan

Of, amma çok uyumuşum. Yanaklarımı yokluyorum, yine uzamış sakallarım, sert sert batıyor parmaklarıma. Başım da ağrıyor, biraz azaltmak lazım bu zıkkımı. Ama ne yaparsın, haplanmadan çekilecek kahır değil ki bu her gece, her gece...

Çok şükür, kendi odamda uyandım bu sabah, bu beni biraz rahatlatıyor. Başka bir yerde uyanırsam hepten zor geliyorum kendime. Yatağımın sol yanını yokluyorum. İyi, kimse yok. Bazen korkuyorum sabah kalktığımda yanımda bir tanıdık, daha da kötüsü bir akraba bulurum, o da yemez içmez gider anneme yetiştirir diye: "Oğlun İstanbul'da avrat olmuş Ümmü Yenge. Yetmemiş, bir de orospu olmuş üstüne." Allah korusun. Annem öğrenecekse benden öğrenmeli her şeyi. Sonra avutmak isteyip koynuna bastırmalı başımı, "Sinan'ım, kuzum, neler geldi başına yavrum..." deyip okşamalı kına kokan parmaklarıyla... Bu dünyada anne sesi kadar teselli edici bir ses daha var mıdır ki? Çocukluğumda her başım sıkıştığında, köyün zorlayan, hoyrat yönlerinden her bunaldığımda aynı ses ve bağır bastırmamış mıydı kederimi?

"Sibeeeel, hadi kalk kahvaltı hazır. Bağırtmasana beni güzelim."

Bir türlü alışamadım bu ada: Sibel... Ne yapayım başka bir ad gelmedi aklıma. Günlerce bunu düşünemezdim ya. Diğerleri gibi çocukluğumdan beri hayalini kurduğum, üstüne geceler boyu düşündüğüm bir şey değildi hem. Sibel olsun dedim ben de. O yüzden Sibel, Selin, Sevgi, hiç fark etmiyordu benim için.

Tarlabaşı kaldırımlarının Sibel'i oldum ben de. Sibel'lerinden biri oldum hatta. Muhabbetkuşumun adını bile ben değil, üst komşumuz Ayı Kâmuran koydu: Esteban. Çocukluğunu hatırlatıyormuş ona bu ad. Ne garip, çocukluğunu hatırlamak isteyen insanlar da var şu dünyada. Oysa benim çocukluğumda Saliha ve Cevher dışında hatırlamak istediğim fazla bir şey yok. Köyün serinliğinde beraber koştuğunuz iki çocukluk arkadaşı bile şu mutluluk cimrisi dünya için oldukça kayda değer bir davranış sanki.

Ah Esteban ah, bir sabah da güzel güzel ötsen de uyandırsan ya. Muhabbetkuşunun bile ötmeyeni denk geldi bana. Ne bakıyorsun ters ters? Köydeki kuşların renkleri seninki gibi parlak değildi ama ötüyorlardı hiç olmazsa. Kuşluklarını biliyorlardı. Zaten başıma ne geldiyse bu kuş merakımdan geldi. O kümese paçalı güvercinleri görmek için girmeseydim, başıma o iş de gelmezdi dokuz yaşımda. Seni de, Saliha'nın veda hediyesi kuş defterimdeki en sevdiğim kuşa benziyorsun diye almıştım Esteban kardeş, ama fos çıktın. Bakma bana öyle aşağılar gibi, yoluk yoluk ederim seni. Bir bakmışsın, birden Ayı Kâmuran'ın şişman kedisi Bretpit'in öğle yemeği oluvermişsin. Sağım solum hiç belli olmaz Esteban efendi. Biliyorsun bir gün köye döneceğim. O zamana kadar ölmemiş olursan, belki kurtulursun benden.

Annem o zaman ne yapacak acaba? Belki ağıt yakacak, belki düşüp kalacak. Ama beni böyle saç baş, makyaj o biçim görünce en azından öğretmen olamadığıma üzülmek gelmez aklına. İnme inmezse ilk beş dakikada, oturur konuşuruz belki biraz. Kararlıyım, gidip son bir kez koklayacağım bağrını. Aslında üniversiteyi falan kazanmadığımı, okumaya gidiyorum diye yalan söyleyip köyden niye ayrıldığımı, o çok sevdiği bacısının köse kocasının güvercin kümesinde boğazıma çöke çöke bana yaptıklarını, sonra ahırda, sonra kendi evinde, sonra beni ne zaman yalnız sıkıştırsa yaptıklarını, hepsini anlatacağım. O anlar beni nasıl olsa. Anneler anlar Estebancım, senin annen yok tabii bilmezsin. Bak yazıyorum buraya, şahidimsin. Sonra da o kösenin çükünü paslı bir bıçakla kesip tavuklara yedirmezsem ne olayım. Gerçi biliyorsun neler yapacağımı, çok dinledin bu

hikâyeyi. Belki de o yüzden lal oldun sen, beni dinleye dinleye dillerin bağlandı benim dertli Estebanım.

"Ne konuşuyorsun kendi kendine yine. Hadi Sibel, çayın buz oldu. Yok inanmıyorum, hap map değil bunun sebebi. Bir haller oldu sana, kendine gelemiyorsun uykudan uyanınca iki saat."

"Ne bileyim be abla, kafam kazan gibi. Uyumasam daha az yorulacağım sanki. Bir anlasam... Aaa dur bakayım, yine aynı rüyayı gördüm ben; hani şu edepli tayyörlerden giydiğim, yüzümün, sesimin başka olduğu. Bütün gece bankamsı bir yerde ha bire para saymaktan iflahım kesildi, batsın böyle kadınlık. Bizim iş bile daha kolay. Hem ben ve tayyör, amma matrak! Fular falan da takıyorum bazı günler boynuma. Bir de gençten bir oğlan var, çay servisi yapan. Cüce gibi bir şey. Gözleriyle soyuyor beni. Güleceksin sen şimdi ama çok rahatsız oluyorum bundan. Birinin hoşuna gidebilme ihtimali midemi bulandırıyor. Kimse bakmasın bana, beni sevmesin ve istemesin diyorum. Sonra duvarlar üstüme üstüme geliyor. Kaçmak istiyorum; gitmek, dönmek... O bozkıra, o rüzgâra, harap köy evlerine... Zaten rüyada bana aitmiş gibi gelen tek şey de bu. Hepsi birbirinden pis heriflerin nefsini doyurmak yetmiyor, uyuduğum anda aynı rüyanın içinde içim daralıyor. Yoruluyorum be abla, çok yoruluyorum."

"Uyumadan önce donunu giy demiyor muyum ben sana, kıçın açık kalıyor tabii. Ha-ha-hayt, deli karı sen de!"

Saliha yeni filizlenen kadınlığını her adımına yedirerek döndüğünde, Sinan ve Cevher'i yere çömelmiş, suspus dururken buluyor. Kırmızı çiçekli basması akşam rüzgârında hafifçe uçuşuyor. Yeşil gözleri hediye verecek insanlarda bulunan o değişik sevinçle parlıyor. Elinde kırmızı kaplı bir defter ve bir şapka, nefes nefese bir halde, küçücük ağzını sanki hiç açmadan, sözcükleri hepsi sadece kendine aitmişçesine sahiplenerek konuşuyor:

"Az kalsın unutuyordum."

Kuş merakını bildiği için Sinan'a içinde çeşitli ansiklopedilerden kesip yapıştırdığı bir sürü kuş resmi olan

defteri, avlanmayı ne kadar sevdiğini bildiği Cevher'e de herkes taşınma telaşı içinde olduğundan rahatça yürüttüğü babasının avcı şapkasını veriyor.
Sinan hediye almış olmaktan utanıp yere bakıyor.
Cevher mintanının altına saklıyor şapkayı, hemen takmak istemiyor.
Ateşböcekleriyle ve akşamın en koyu yeşiliyle sarılı bu üç çocuk gülümsemeye çalışırken, yeni bir dil gelip aralarına yavaşça yerleşiyor.

Cevher

Rüyamda, başımda Saliha'nın hediyesi uğurlu avcı şapkam, kalbimin atışından bile rahatsız bir halde nişan almış tam bir ceylanı ya da bir yabandomuzunu vurmak üzereyken birden her şey değişiyor. Gökyüzü tahtadan, derme çatma bir tavanla kaplanıyor, etrafımı teller sarıyor. Önce nemli soğuk bir güvercin kümesinde ırzıma geçiyorlar, sesim boğazımda düğümlenmiş sanki çıkmıyor. Yüzüme kuşların kanatları çarpıyor. Sonra sırtımda ufak bir çanta bir otobüsten iniyorum ağlayarak. Köye veda etmişim, sözde okumaya gidiyormuşum büyük bir şehre. Hayatımda görmediğim yerlerden geçiyor otobüs. Aklımda fikrimde yaşlı bir kadın. Eşiğin önünde boynunu bükmüş, elinde su dolu bir kâse öylece bekliyor. "Allah'a emanet yavrum" diyen sesi titriyor. Sonra tanıdık yerlere varıyorum. Bizim tamirhanenin olduğu yerlerde geziyorum biraz ama ne adımlarım ne de bacaklarım bana ait. Gözümün önünde hep aynı kadın, gözyaşlarını kınalı parmaklarıyla tuttuğu yemenisinin ucuyla silerken el sallıyor usulca. Köydeki kadınlardan bir tanesi bu, belki de bir akraba. Ama kim olduğunu çıkaramıyorum. Yüreğim iyice kabarıyor.

Birden gecenin bir yarısı çalıştığım tamirhanenin biraz yukarısında, Tarlabaşı'nda, kadın kıyafetleri içinde otostop yaparken buluyorum kendimi. Saçlarım uzunmuş, bir de kızıla boyamışım. Gelip geçen arabalara el ediyorum. Başım dönmeye, sokaktaki ışıklar birbirinin içinde kaybolmaya başlıyor. Kendimi dışarıdan da görebiliyorum aynı zamanda. Yüzüm benim yüzüm değil. Ama bu toparlak, çocuk yüzlü, çekik gözlü kadının

içinde benim ne işim var? "Cevher'im ben, Cevher benim adım" diye tekrar etmeye başlıyorum içimden, sonra da bağırmaya. O süslü kadın bedenini yırtarak içinden çıkmak istiyorum. Burnuma güvercin pisliği kokuları geliyor, farklı farklı erkeklerle yatarken. Birden cinler uğramış gibi oluyor, sırılsıklam uyanıyorum. Bakıyorum, ne saçlarım uzun ne de memelerim var. Şükrediyorum Yaradan'a, kâbusmuş sadece diyorum. Hemen bir gusül abdesti alıp, tövbe üstüne tövbe çekip namaza duruyorum. Nurgül huylanıyor her gece kalkıp abdestlenmeme ama ne yapayım, anlatamıyorum gördüklerimi. Ne karıma ne bacıma.

Bacım, babamın bana emaneti... Günlerdir bu kâbusla boğuşmaktan kendi derdime düştüm, seni bile görmez oldu gözlerim. Bütün gün oturur öyle pencerenin önünde, dışarıyı seyreder. Ne sesi çıkar ne soluğu. Belki bir çaresi bulunur diye kalktım İstanbul'a sürükledim hepinizi ama ne fayda. Biraz affedilmek ümidiyle yanıyordum. Her ağabey gibi çare aradım, belki azalırdı vicdan azabım o zaman. Ama yokmuş bacım, yokmuş bu meretin çaresi. Nasıl söylerim bir daha hiç kalkamayacaksın ayağa diye. Anlıyorsun sanıyorum bazen, ben söylemesem de. Bütün gün pencerenin önünde oturman, gözlerime hiç bakmadan kısık sesle konuşman... Çıkmasaydım o ava, basmasaydım o tetiğe, o zaman ne sen böyle sakat kalırdın, ne köyü terk etmemiz ne de bu bok çukurunda yaşamamız gerekirdi.

Nereden bileydim, nereden...

> Ev ahalisi ve birkaç tanıdık, köy evinde kalan son şeyleri de kamyonete yüklemeye çalışıyor. Salihalar gidiyor işte köyden. Diğerleri İstanbul'u merak ediyor. "Bir gün belki geliriz biz de, buluruz seni oralarda Saliha" diye geçiriyorlar mı içlerinden? Sinan ve Cevher, mahcup bir ayrılık hüznüyle sersemlemiş bir halde öylece dururken, Saliha hiçbir şey söylemeden kamyonete doğru hızla yürümeye başlıyor. Yürürken belikleri sırtında hüzünle dans ediyor, attığı her adım arkasında yarım kalmış bir öykü gibi parıldıyor. Cevher elini cebine atıp bir şey çıkarmaya yelteniyor, sonra vazgeçiyor. Uzun süredir hareketsiz duran Si-

nan kuş resimleriyle dolu kırmızı defterini göğsüne bastırıyor.
Kamyonetin bıraktığı toz dumanı çöküp her şey eski haline büründüğünde, hâlâ yolun başında duran iki çocuğun ceplerinden, unutmabeni çiçeklerinden örülmüş birbirinden habersiz iki kolye sahibini bulamamanın verdiği hüzünle öylece sarkıyor.

Anne, Baba ve Diğer Ölümcül Şeyler bir ilk kitap... Olgun bir dille, dipdiri öyküler kotarıyor Yalçın Tosun. İnsana, dünyaya, çevresine, dahası kendi içine eğilip bakma gözüpekliğini gösterirken dostluğu, sevgiyi, mutluluk arayışını da hüzünle dillendiriyor. Dile gelmeyen, onun kaleminde incelikli bir kurguyla, alttan alta duyuruluyor.

Bu kitabı, yeni öykücülüğümüze hatırı sayılır bir katkı olarak da görüp okumalı.

Kamyonetin bıraktığı toz dumanı çöküp her şey eski haline büründüğünde, hâlâ yolun başında duran iki küçük çocuğun ceplerinden, unutmabeni çiçeklerinden örülmüş birbirinden habersiz iki kolye sahibini bulamamanın verdiği hüzünle öylece sarkıyor.

Kapak fotoğrafı: Nahide Dikel

KİTAP
SKB 0379963 YUA

ISBN 978-975-08-1698-7
9 789750 816987
7 TL